

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ
และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สมฤทัย ล้อแก้วมณี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กุมภาพันธ์ 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

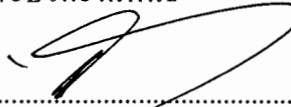
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สมฤทัย ล้อแก้วมณี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

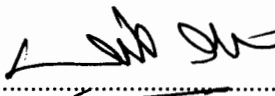

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ชีระวิชิตระกุล)

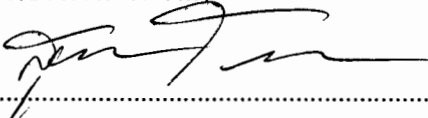

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ชัยพจน์ รักงาม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

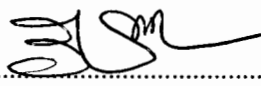

.....ประธาน
(ดร.สมุทธ ชานาญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ชีระวิชิตระกุล)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รักงาม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับกรุณาและความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญาฯ ธีระวณิชตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.ชัยพจน์ รักราม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สมุท ชำนาญ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัลยวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังมีรายนามที่ปรากฏนามในงานวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่สร้างกำลังใจ ความรัก และความห่วงใย อีกทั้งให้ความช่วยเหลือตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีได้กล่าวถึงในที่นี้

คุณค่าและประโยชน์ทั้งหลายที่จะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอนอบน้อมบูชาแก่บุพการี ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนทุกวันนี้

สมฤทัย ลือแก้วมณี

58920326: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ/ วิทยาลัยการอาชีพ/ วิทยาลัยสารพัดช่าง/
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สมฤทัย ล้อแก้วมณี: ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (THE FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF
ACADEMIC ADMINISTRATION OF INDUSTRIAL AND COMMUNITY EDUCATION COLLEGES AND
POLYTECHNIC COLLEGES IN EASTERN REGION UNDER VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สถญาฯ ธีระวณิชตระกูล, กศ.ค., ชัยพจน์ รั้งงาม, กศ.ค. 169 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ
และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ ครูผู้สอน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวน 215 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
ประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการมีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง
.24-.90 และค่าความเชื่อมั่น .98 และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง
.44-.86 และค่าความเชื่อมั่น .97 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์ การถดถอย
พหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน
และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน แต่ละปัจจัยอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ด้านงาน
แผนกวิชา ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด
ด้านอาชีวศึกษา และระบบทวิภาคี และด้านงานสื่อการเรียนการสอน แต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตัวแปรการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ ตัวแปร
สภาพเศรษฐกิจและครอบครัว ตัวแปรความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร และตัวแปรด้านอาคารสถานที่ สามารถ
พยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 73.40
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = 0.348 + 0.273 * (X_{4,3}) + 0.182 * (X_{2,3}) + 0.176 * (X_{4,1}) + 0.172 * (X_{3,1}) + 0.111 * (X_{1,1})$$

$$Z = 0.315 * (Z_{4,3}) + 0.185 * (Z_{2,3}) + 0.231 * (Z_{4,1}) + 0.191 * (Z_{3,1}) + 0.127 * (Z_{1,1})$$

4. แนวทางเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ที่ชัดเจน มุ่งส่งเสริมระบบการบริหาร
จัดการที่เน้นงานวิชาการ และสนับสนุนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความต้องการจำเป็นของนักเรียนส่งเสริมสนับสนุน
ให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน
มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผล และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษา

58920326: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATION ADMINISTRATION).
 KEYWORDS: FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF ACADEMIC ADMINISTRATION/ INDUSTRIAL AND
 COMMUNITY EDUCATION COLLEGES/ POLYTECHNIC COLLEGES/ EAST/ OFFICE OF THE
 VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

SOMRUTAI LOKAEWMANEE: THE FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF ACADEMIC
 ADMINISTRATION OF INDUSTRIAL AND COMMUNITY EDUCATION COLLEGES AND POLYTECHNIC COLLEGES
 IN EASTERN REGION UNDER VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION. ADVISORY COMMITTEE: SADAYU
 TEERAVANITTRAKUL, Ed.D., CHAIPOOT RAKNGAM, Ed.D. 169 P. 2018.

This research aimed to study the factors those affected the quality of academic administration of industrial and community education colleges and polytechnic colleges in eastern region under vocational education commission. The sample consisted of 215 teacher selected by multistage sampling. The research instrument was a five rating scale questionnaire. The questionnaire on factors affecting the quality of academic administration had the discriminative power value between .24 and .90 and reliability value was .98 and the questionnaire on the state of academic administration had the discriminative power value between .44 and .86 and reliability value was .97. Data were analyzed by a mean (\bar{X}), standard deviation (SD), Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were as follows:

1. The factors affecting the quality of academic administration of industrial and community education colleges and polytechnic colleges in eastern region comprised of the general condition of the institution, school administrators, teachers, parents and communities which were rated at the high level.
2. The state of academic administration in college of industrial and community education colleges and polytechnic colleges in eastern region in eastern region in the aspects of departmental work, curriculum development, measurement and evaluation, resources and resources, vocational and bilateral, and instruction media were also rated at high level.
3. Analysis of the factors affecting the quality of academic administration of industrial and community education colleges and polytechnic colleges in eastern region under vocational education commission was found that the factors of parental involvement and community, teacher development in academic work, economic and family conditions, knowledge in curriculum, buildings and facilities were accounted for 73.40 percent of prediction with statistically significance at .05 level. The prediction equations were shown as follows:

$$Y = 0.348 + 0.273 * (X_{4,3}) + 0.182 * (X_{2,3}) + 0.176 * (X_{4,1}) + 0.172 * (X_{3,1}) + 0.111 * (X_{1,1})$$

$$Z = 0.315 * (Z_{4,3}) + 0.185 * (Z_{2,3}) + 0.231 * (Z_{4,1}) + 0.191 * (Z_{3,1}) + 0.127 * (Z_{1,1})$$

4. The enhancement of academic administration at the vocational college and polytechnic college in eastern region department of vocational education was that, the administrator must assign goals and purpose. They have to encourage and create a management system that focuses on academic work. Also encourage seriously on learning and consider the necessity of the student. Support and educate all personnel in the school to be trained to increase knowledge for develop students in real development. Teachers should organize activities that encourage students to be creative. Learners could use advanced thinking and logical. They should give the opportunity for the community to participate in the administration of the school.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การจัดการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก	12
การบริหารอาชีวศึกษา.....	16
การบริหารงานวิชาการ.....	19
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
อภิปรายผล.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก.....	128
ภาคผนวก ข.....	132
ภาคผนวก ค.....	159
ภาคผนวก ง.....	162
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	169

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด..... 56
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านสภาพทั่วไปของ สถานศึกษา บัณฑิตด้านผู้บริหารสถานศึกษา บัณฑิตด้านครูผู้สอน และบัณฑิต ด้านผู้ปกครองและชุมชน วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม..... 67
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านสภาพทั่วไป ของสถานศึกษา บัณฑิตด้านผู้บริหารสถานศึกษา บัณฑิตด้านครูผู้สอน และบัณฑิต ด้านผู้ปกครองและชุมชน วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน..... 68
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตที่ด้านอาคารสถานที่ วิทยาลัย การอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา..... 69
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทางการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 70
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านงบประมาณวิทยาลัย การอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา..... 71
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 72
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านความเป็นผู้นำ ทางวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 73
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ บัณฑิตด้านการพัฒนาครู ดำเนินงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ ในเรื่องหลักสูตรวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	75
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการจัดกระบวนการ เรียนรู้ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	76
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านความร่วมมือระหว่างครู วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	77
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ครอบครัว วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	77
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	78
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองและชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	79
16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม.....	80
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานแผนกวิชา.....	81
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19	83
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานวัดผลและประเมินผล.....	
20	84
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด.....	
21	85
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี.....	
22	86
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานสื่อการเรียนการสอน.....	
23	88
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัย ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพการการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	
24	89
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้าน เพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity).....	
25	90
ค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัย ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพการการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	
26	90
ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 160
28	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 161

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้โดยเน้นกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Niche market) ที่ประเทศมีศักยภาพมีความได้เปรียบในการแข่งขันและกำหนดกลยุทธ์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูง เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว การศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นกลไกหลักในการพัฒนาตามทิศทางดังกล่าว แต่ในอดีตที่ผ่านมา การพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาของประเทศยังมีปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ขาดทิศทาง และเป้าหมาย การผลิตและพัฒนาโดยรวม มีผลให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามความพร้อมของสถานศึกษา ไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและประเทศชาติ กระแสปฏิรูฏยานิยมในกลุ่มเยาวชน และประชาชนทั่วไป ทำให้สัดส่วนด้านผู้เรียนอาชีวศึกษามีน้อย ก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนกำลังแรงงานระดับกลางอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง รวมถึงสมรรถนะของกำลังคนที่ผลิต ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้หรือสถานประกอบการได้เท่าที่ควร (ธีรวิทย์ บุญยโสภณ, 2553, หน้า 95-100)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 ระบุว่า คุณภาพการศึกษาของไทยในระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ตกอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงมาก เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ คุณภาพการศึกษาของไทยมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศที่อยู่ในระดับเดียวกัน นอกจากจะมีผลการเรียนที่อ่อนในทางวิชาการแล้ว เด็กไทยยังขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่เรียนใฝ่รู้ การคิด การวิเคราะห์ และการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ ซึ่งความอ่อนด้อยเหล่านี้มีเหตุปัจจัยมาจากความบกพร่องและความด้อยคุณภาพของครู หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การขาดระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้ประกอบการ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 23-33)

การศึกษาในสายอาชีพศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายหลักในการผลิตและพัฒนาแรงงาน เพื่อประกอบอาชีพโดยตรง รวมทั้งผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพควบคู่กับการแสวงหาความรู้ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา การจัดการเรียนการสอน จึงเน้นผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีปริมาณเพียงพอับความต้องการของตลาดแรงงานการศึกษาในสายอาชีพศึกษา ได้มีการจัดการเรียนการสอนแบบระบบทวิภาคีขึ้น ซึ่งเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน และเพื่อรองรับความต้องการของสถานประกอบการการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีจะเน้นให้นักเรียนได้รับความรู้ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติการเรียนในระบบนี้กำหนดให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีที่สถานศึกษา และภาคปฏิบัติ (ฝึกอาชีพ) ที่สถานประกอบการ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักเรียนจะได้รับใบประกาศนียบัตรวิชาชีพ และใบรับรองการผ่านงาน ดังนั้น การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จึงมีจุดประสงค์เพื่อยกระดับการศึกษาของนักเรียนให้ได้ศึกษาฝึกอาชีพสูงขึ้น (ระวีวรรณ ชินะตระกูล, 2536)

วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีคุณภาพตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม เป็นการผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค เพื่อให้สนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระตามความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดี ให้กับผู้เรียนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข จากรายงานการวิจัยเส้นทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา พบว่า สภาพและปัญหาการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการขยายจำนวนสถานศึกษาอย่างรวดเร็วในช่วงที่ผ่านมาทำให้รัฐไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณด้านต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอ เป็นผลให้สถานศึกษาตั้งใหม่ ไม่สามารถพัฒนาได้ตามมาตรฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะต้องรับภาระทั้งงานสอน งานสนับสนุนการสอน ขาดแคลนครูในบางสาขาวิชา และมีครูเกินในบางสาขาวิชา คุณภาพครูไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องการผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีอยู่ล้าสมัยและไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

และคุณภาพผู้จบการศึกษายังไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548, หน้า 24) สอดคล้องกับการวิจัยของวิทยากร เชียงกูล (2547, หน้า 1) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนสื่อสารมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ การศึกษาของไทยระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ในด้านคุณภาพเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจัดอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ ไม่บรรลุตามเป้าหมายตามที่ต้องการ อีกทั้งเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ การอาชีวศึกษาไทยต้องมีการปฏิรูปทั้งระดับแนวคิด โครงสร้างและวิธีการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน จะต้องมีความหลากหลายและเหมาะสม มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ ให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ในส่วนที่เป็นศาสตร์สากล รวมทั้งการประสมประสาน องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ได้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย มีการวัดและประเมินผลที่เน้นความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติ หรือการวัดสมรรถนะในการปฏิบัติงานมากกว่าการทดสอบความรู้ทางทฤษฎีเพียงอย่างเดียว มีการวิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางทฤษฎีไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการสร้างงานและส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับผู้เรียน

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้นงานที่ถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน คือ งานวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับต้องให้ความสำคัญ กับบทสรุปสำหรับผู้บริหาร จากการสังเคราะห์องค์ความรู้ งานการวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ สามารถสรุปได้ว่า การปฏิรูปการอาชีวศึกษามีปัญหาที่พบคือ ด้านนโยบายของรัฐบาล บุคลากร งบประมาณ หรือเทคโนโลยีไม่เพียงพอ ปัญหาแหล่งฝึกประสบการณ์ ปัญหาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่อยู่ในระดับสากล ผู้เรียนต้องปรับปรุงคุณภาพ และคุณลักษณะให้ได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน ว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการ ในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และนำผลของการวิจัยที่ได้ เป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย

สารพัดช่างในภาคตะวันออก เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ของครูที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. เพื่อศึกษาแนวทางเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำถามการวิจัย

1. ระดับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ของครูที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับใด
2. ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับใด
3. ตัวแปรใดบ้างที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. แนวทางเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พ.ศ. 2552 6 งาน (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552) คือ

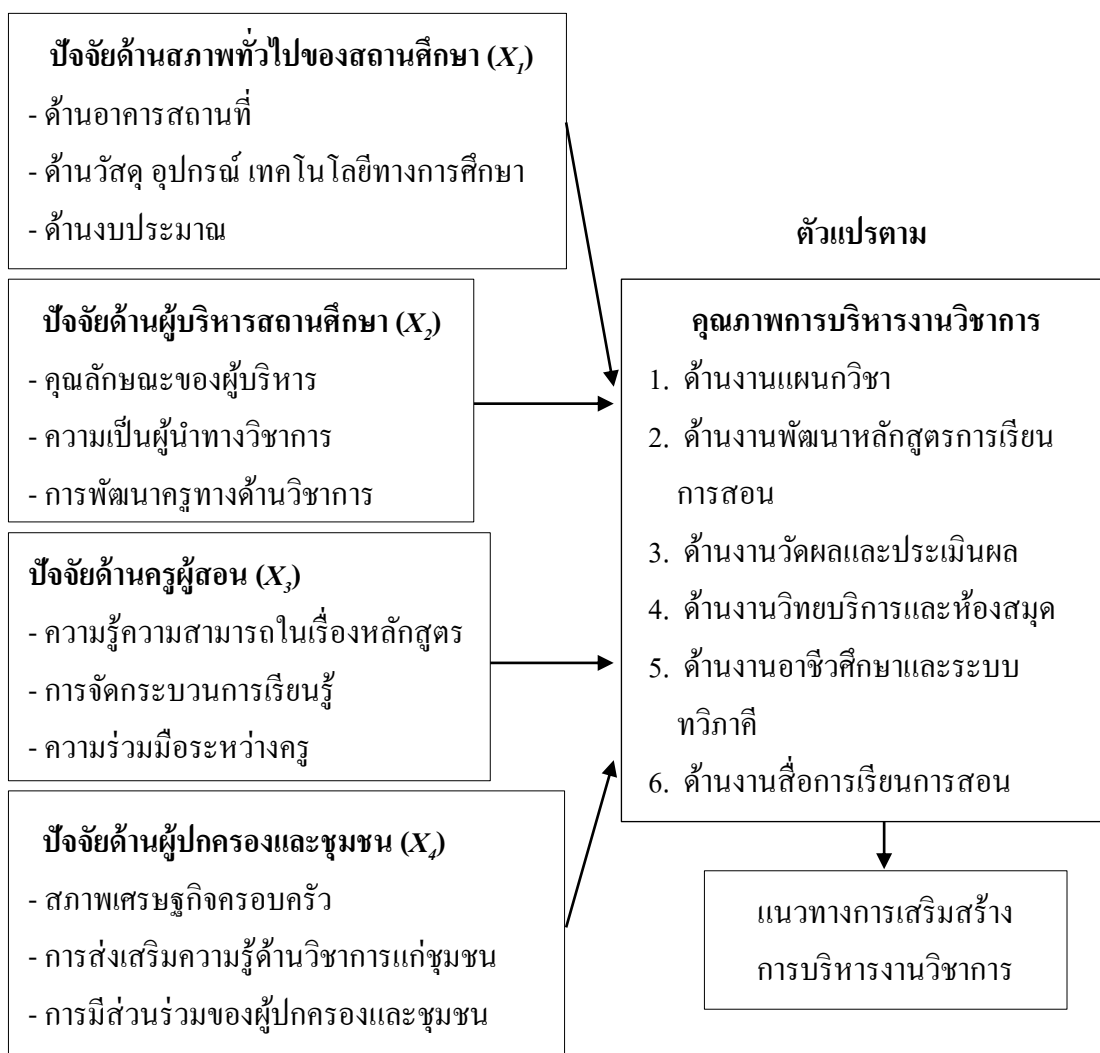
1. งานแผนกวิชา
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
3. งานวัดผลและประเมินผล
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด
5. งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี
6. งานสื่อการเรียนการสอน

ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดทฤษฎีของนิตยา แสนสุข (2556) เอมิกา โตต้า (2552) มนุญ พันธุ์หล่อ (2553) ชีรัตม์ พลบุรี (2551) จุไรรัตน์ สุตรง (2549) สวัสดิ์ พานกลาง (2550) นราลักษณ์ ชันชรูจี (2547) เฉลิมพล มุลาดี (2547) สมพงษ์ ร่มไทร (2547) และจุไรรัตน์ เอิบกมล (2546) เพื่อกำหนดปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่เห็นว่าจะส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ 4 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านงบประมาณ
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการ และการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ และความร่วมมือของครู
4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

ตัวแปรต้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครู ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการ ดังนี้

1. ครูผู้สอนและผู้ทำงานวิชาการในวิทยาลัยจะได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย

2. เป็นข้อมูลที่สำคัญของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ในการวางแผนพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของวิทยาลัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พ.ศ. 2552 แบ่งออกเป็น 6 งาน คือ

- 1.1 งานแผนกวิชา
- 1.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
- 1.3 งานวัดผลและประเมินผล
- 1.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด
- 1.5 งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี
- 1.6 งานสื่อการเรียนการสอน

2. ประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีครูผู้สอนจำนวน 481 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้ปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) และใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 215 คน

3. แปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

3.1.1.1 ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

3.1.1.1.1 ด้านอาคารสถานที่

3.1.1.1.2 ด้านวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา

- 3.1.1.1.3 ด้านงบประมาณ
 - 3.1.1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.1.1.2.1 คุณลักษณะของผู้บริหาร
 - 3.1.1.2.2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการ
 - 3.1.1.2.3 การพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ
 - 3.1.1.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
 - 3.1.1.3.1 ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร
 - 3.1.1.3.2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้
 - 3.1.1.3.3 ความร่วมมือของครู
 - 3.1.1.4 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
 - 3.1.1.4.1 สภาพเศรษฐกิจครอบครัว
 - 3.1.1.4.2 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
 - 3.1.1.4.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
- 3.2.1 การบริหารงานวิชาการ
 - 3.2.1.1 งานแผนกวิชา
 - 3.2.1.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
 - 3.2.1.3 งานวัดผลและประเมินผล
 - 3.2.1.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด
 - 3.2.1.5 งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี
 - 3.2.1.6 งานสื่อการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารวิชาการ หมายถึง สภาพการดำเนินการหรือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการของวิทยาลัย การบริหารงานวิชาการตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พ.ศ. 2552 มี 6 งาน คือ

1.1 งานแผนกวิชา หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผลและการวิจัยในแผนกวิชา วางแผนดำเนินงาน ด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ

และมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดหาดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ สนับสนุนการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับ โครงการฝึก โครงการสอน แผนการเรียนรู้ ตลอดจนเพิ่มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุมการใช้วัสดุศึกษา ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาดเรียบร้อยทันสมัย ปกครองดูแลบุคลากรในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประสานงาน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น และดูแลบำรุงรักษารับผิดชอบทรัพย์สิน ของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

1.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง การรวบรวมและตรวจสอบ แผนการเรียน ของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตร จัดทำตารางสอน ตารางเรียน ร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ ตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน ชุมชน ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รวบรวม และพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งเป็น โครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนสอน ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการสอน ด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

1.3 งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล กำกับดูแล จัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลในสถานศึกษา รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติส่งงานทะเบียน จัดสอบ มาตรฐานวิชาชีพร่วมกับแผนกวิชาและรายงานผลการประเมินตามระเบียบ

1.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด หมายถึง การวางแผนพัฒนาการบริการห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และจัดระบบการบริการให้ได้มาตรฐาน

1.5 งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี หมายถึง การจัดการศึกษาวิชาชีพ โดยร่วมมือ กับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพ ได้จัดทำแผนและคู่มือการฝึกตาม โครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการในการวิเคราะห์ จุดประสงค์รายวิชา และประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.6 งานสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนจัดทำ การให้บริการ สื่อการเรียน การสอน โสตทัศนูปกรณ์และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้ รวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ต่างๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครู และอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

2. ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบรวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของ ผู้บริหารครู และนักเรียนได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

2.1 ด้านอาคาร สถานที่ หมายถึง ความเพียงพอของอาคารสถานที่และเหมาะสมในการบริหารงานวิชาการ การดูแลสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงาน วิชาการ

2.2 ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษา มีการวางแผนจัดหา จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงาน วิชาการ มีการจัดระบบบริการเบิก-ยืม/ คืน วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้งานของครู

2.3 ด้านงบประมาณ หมายถึง สถานศึกษามีระบบการเบิกจ่ายเงินเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว โปร่งใส

3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานวิชาการของ สถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษานั้นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน

3.1 คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง ลักษณะแบบอย่าง หรือคุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานและสามารถพัฒนาสถานศึกษา ไปสู่อนาคตที่ดีได้ โดยการปลูกฝังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงาน ใ้บรรลุนิติสัมพันธ์ มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เข้ารับการอบรมศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการ มีความรับผิดชอบ เสียสละ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีระบบ

3.3 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ หมายถึง การจัดประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย ส่งเสริมและพัฒนาครู การประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

4. ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ และเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านการบริหารวิชาการ

4.1 ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของครูที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะครูผู้สอนต้องทำหน้าที่วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนการเรียนรู้ และใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ

4.2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียนจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ นำความรู้จากการพัฒนาทางวิชาการมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตร ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ ได้เหมาะสมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียน

4.3 ความร่วมมือของครู หมายถึง ความร่วมมือหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างครู เป็นการประสานกำลังแรงงานจิตใจและความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความมีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5. ปัจจัยด้านผู้ปกครองชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองและชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะร่วมตัดสินใจร่วมกันคัดเลือก และร่วมดำเนินการ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษา

5.1 สภาพเศรษฐกิจครอบครัว หมายถึง สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา

5.2 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง สถานศึกษามีการจัดโครงการระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตแก่ชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสพการณ์แก่ชุมชน ตลอดจนส่งเสริมให้ชุมชนใช้ห้องสมุดหรือวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา

5.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญของชุมชนมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมมีการประชาสัมพันธ์และกิจกรรมทางการศึกษา

6. วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนสายอาชีพศึกษาในภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี วิทยาลัยการอาชีพแกลง วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี วิทยาลัยการอาชีพบ่อไร่ วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง วิทยาลัยการอาชีพกบินทร์บุรี และวิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้
2. การบริหารอาชีวศึกษา
3. การบริหารงานวิชาการ
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้

วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย 7 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว มีการจัดการศึกษาประกอบไปด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นหลักสูตรเทียบเท่าปริญญาตรีที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูวิชาชีพ หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อเนื่อง และจบการศึกษาภายใน 2 ปี และหลักสูตรพัฒนาอาชีพเฉพาะทาง เป็นหลักสูตรจัดรองรับผู้มีพื้นความรู้ทุกระดับการศึกษา มีระยะเวลาในการเรียน 6-225 ชั่วโมง และหลักสูตร 108 อาชีพ เปิดการสอนตามวาระโอกาสต่าง ๆ มีระยะเวลาในการเรียน 1-4 ชั่วโมง ซึ่งมีประวัติความเป็นมา ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยการอาชีพ

วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา คนพิการ และผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพแก่ประเทศชาติ โดยมีรูปแบบของสถานศึกษาที่ประหยัด จัดตั้งในพื้นที่ที่ไม่มีสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือวิทยาลัยเกษตรกรรม หรือวิทยาลัยสารพัดช่าง มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นทุกประเภทวิชา ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรม

วิทยาลัยการอาชีพมีหน้าที่จัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพทั้งภาคในและนอกสถานศึกษาอย่างกว้างขวางทุกประเภทวิชาตามความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน สร้างโอกาสการมีงานทำ และการสร้างงานบริการสนองนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกองการศึกษาอาชีวกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยการอาชีพไว้ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2541 หน้า 68-69)

1. จัดการเรียนการสอนต่อเนื่องในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม เกษตรกรรม เป็นการสนองความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงานเป็นสำคัญ เพื่อรับประกาศนียบัตรตามหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

1.2 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1.3 หลักสูตรอื่น ๆ ตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนด

2. จัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สำหรับสถานศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพหน้าที่รอง

3. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นมีระยะเวลาตั้งแต่ 6-225 ชั่วโมง (หรือมากกว่านั้น) รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรืออยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า “อ่านออกเขียนได้”) เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

4. จัดการเรียนการสอนต่อเนื่องเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในรูปแบบสะสมหน่วยกิต นักเรียน นักศึกษาและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ให้มีรูปแบบการจัดการที่เอื้อต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

5. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพต่อยอด ในสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีสูงต่อเนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ขั้นสูง

6. จัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น หรือตามที่กรมอาชีวศึกษามอบหมายและ โครงการพิเศษอื่น ๆ เป็นต้น

7. จัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพจากสถาบันการศึกษา ผู้มีประสบการณ์ และหรือผู้ชำนาญงาน

8. ให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น

9. เป็นศูนย์กลางทางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง

วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดภารกิจและหน้าที่การบริหารงานสถานศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2549 โดยจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เสริมวิชาชีพมัธยมศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ โรงเรียน ได้เข้ามาเรียนศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ตามความต้องการและความสนใจของตน ส่งเสริมการประกอบอาชีพให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ตามนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยกำหนดจัดการศึกษาให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการดำรงชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม ท้องถิ่น วัฒนธรรมเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการปฏิบัติงานจริง จัดการศึกษาโดยประสานความร่วมมือ ทั้งด้านจัดการวิชาการ บุคลากรและทรัพยากรร่วมกัน ระดมทรัพยากรทางการเงิน ทรัพย์สินและบุคลากรทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น รวมทั้งความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพเป็นพลเมืองดีของสังคม มีความสามารถในการคิด เรียนรู้ วางแผนและพัฒนาตนเองเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยตนเอง

และการให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชน ท้องถิ่น วิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำนุบำรุง ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ส่งเสริมการกีฬา พละนาฏและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงธุรกิจ การรับงานการค้าและการรับจัดทำ รับบริการรับจ้างผลิต เพื่อจำหน่ายที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546, หน้า 5)

การอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจุดมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถออกไปประกอบ อาชีพได้โดยอิสระอาชีพถูกจ้างในสถานประกอบการภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานราชการ รวมทั้งสามารถในการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การเรียนการสอนจึงเน้นให้ผู้เรียน ได้ เรียนรู้ 3 ด้าน คือ (กรมอาชีวศึกษา, 2534, หน้า 14-15)

1. ความรู้ด้านทฤษฎี เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับวิชาชีพเฉพาะสาขาโดยตรง ทฤษฎีที่มีความสัมพันธ์กับวิชาชีพและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ
2. ความรู้ในด้านปฏิบัติที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเฉพาะสาขาโดยตรง โดยจัดการเรียนการสอน 3 รูปแบบ คือ การฝึกงานใน โรงฝึกงาน การฝึกงานจริงโดยสถานศึกษา รับงานจริงมาให้แก่นักเรียนนักศึกษาปฏิบัติและส่งนักเรียน นักศึกษาไปฝึกในสถานประกอบการ
3. การปลูกฝังเจตคติในวิชาชีพ และเจตคติการดำรงชีวิตที่เหมาะสมในสังคม โดยสอดแทรกไว้ในวิชาทฤษฎี และวิชาปฏิบัติในแต่ละวิชาชีพและฝึกปฏิบัติในรูปของชมรมต่าง ๆ บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีดังนี้ คือ

หน้าที่หลัก

1. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีระยะเวลา เรียนตั้งแต่ 6-225 ชั่วโมง (หรือมากกว่านี้) รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น หรืออยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า “อ่านออกเขียนได้”) เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น และตลาดแรงงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น
2. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสาขาที่ขาดแคลน สถานประกอบการมีความต้องการ ประชาชนมีความสนใจแก่นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยมศึกษา ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการอบรมวิชาชีพ
4. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพต่อยอดในสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีสูงต่อเนื่อง จากหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์สูงขึ้น

5. จัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง เพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นอกระบบแก่นักเรียนนักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายพิเศษให้มีรูปแบบการจัดการที่เอื้อต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และเป็นผู้ที่มีอาชีพ หรือทำงานในสถานประกอบการ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตลอดจนเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสืบไป

6. การจัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากสถาบันการศึกษา ผู้มีประสบการณ์ ผู้ชำนาญงาน
หน้าที่รอง

1. ให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น
2. เป็นศูนย์กลางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น

การบริหารงานอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, หน้า 13-17) การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่อาศัยความรู้ระดับต่ำกว่ามัธยมตอนปลาย ซึ่งรวมถึงการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อผลิตกำลังคนตั้งแต่ระดับแรงงานทั่วไป (Unskilled) ไปจนถึงแรงงานฝีมือ (Skilled) นอกจากนี้อาชีวศึกษายังหมายถึง การผลิตกำลังคน ให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านเทคนิคศึกษา มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศชาติ กำลังคนที่ผลิต โดยการอาชีวศึกษามีหลายระดับ เช่น กำลังคนระดับช่างฝีมือ กำลังคนระดับช่างเทคนิค และกำลังคนระดับช่างเทคนิคชั้นสูง

ยุทธ ไกนวนรรณ์ (2550, หน้า 30-31) การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับบุคคลในสังคม เพื่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ซึ่งการประกอบอาชีพในสังคมมีความหลากหลาย เช่น อาชีพงานผลิต อาชีพงานบริการในแต่ละอาชีพจำเป็นต้องมีการศึกษาเข้ามาช่วยในการพัฒนาด้านอาชีพหรือจัดแบ่งระดับอาชีพ หรือระดับอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับไร้ฝีมือหรือระดับแรงงาน (Unskilled labor) ผู้ประกอบอาชีพในระดับนี้จะเป็นผู้ไม่มีการศึกษา หรือมีการศึกษาจบเพียงภาคบังคับ ผู้มีอาชีพระดับไร้ฝีมือ จะทำงานในลักษณะใช้แรงงาน จึงเรียกอาชีพระดับนี้ว่าเป็นอาชีพระดับแรงงาน อย่างไรก็ตามแรงงานไร้ฝีมือจะสามารถพัฒนาตนเองขึ้นเป็นแรงงานระดับกึ่งฝีมือ (Semi-skilled) ได้ ถ้าปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

จนเกิดความชำนาญ และถ้าหากได้การศึกษาเพิ่มเติมได้รับวุฒิจากสถานศึกษาที่สอนในระดับฝีมือ (Skilled) จะสามารถพัฒนาตนเองเป็นช่างฝีมือได้

2. ระดับกึ่งฝีมือ (Semi-skilled) เป็นช่างที่พัฒนาตนเอง จากแรงงานระดับไร้ฝีมือ แต่ด้วยการสะสมประสบการณ์ หรือการฝึกฝนลักษณะงานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานาน ๆ จะเป็นช่างระดับกึ่งฝีมือ (Semi-skilled)

3. ระดับช่างฝีมือ (Skilled) มีการฝึกปฏิบัติการฝีมือจากสถานศึกษา เช่น วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่าง หรือโรงเรียนการฝีมือทำให้ผู้ที่เข้าสู่อาชีพระดับนี้ มีความรู้มากพอที่จะพัฒนาตนเองและรับความรู้ใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพผสมผสานกับทักษะที่ได้รับจากการฝึกฝนจากสถานศึกษา ช่างระดับนี้เป็นช่างระดับฝีมือ เป็นผู้ที่จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

4. ระดับเทคนิค (Technician) เป็นช่างที่สูงกว่าระดับช่างฝีมือ ช่างระดับเทคนิค เป็นช่างที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับ (ปวส.) สูงกว่าช่างระดับฝีมือ 2 ปี เป็นช่างที่ประสานระหว่าง Professional กับ Skill labor

5. ระดับวิชาชีพ (Professional) ระดับวิชาชีพ คือ ระดับวิชาที่ต้องใช้วิชาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับความรู้ใหม่ หรือการมีผลบวกทางสังคม เช่น แพทย์ อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาชั้นสูง ทั้งนี้เพราะงานที่ปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติมากกว่าทำด้วยประมวลความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือการค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ

อรอนงค์ เจริญยิ่ง (2546, หน้า 38) การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติผสมผสานกัน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี ในการประกอบอาชีพ มีทักษะด้านอาชีพที่ถูกต้อง มีความรู้ ความสามารถ อันจะนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ผสมผสานกันไป เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษา โดยมุ่งผลิตและพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ (Re-organizing) ในส่วนกลาง เปลี่ยนจากกรมอาชีวศึกษา เป็นสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ภายใต้คณะกรรมการอาชีวศึกษา ที่รับผิดชอบนโยบาย มาตรฐาน หลักสูตรอาชีวศึกษาทุกระดับ ส่งเสริม ประสานงาน การจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน มีสำนักงานต่าง ๆ เกิดขึ้น จำนวน 7 สำนักงานพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 (จักรกริช บุญเดช, 2547, หน้า 240-241) ซึ่งถือเป็นการกำเนิดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (Vocational education commission)

คณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอ โยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 18)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546, หน้า 23) มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ
2. ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
3. กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร
4. พัฒนาครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
5. ส่งเสริม ประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและสถานประกอบการ
6. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
7. จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
8. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และดำเนินการตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย
9. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ดังต่อไปนี้
 - 9.1 สำนักอำนวยการ
 - 9.2 สำนักความร่วมมือ
 - 9.3 สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
 - 9.4 สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา

9.5 สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

9.6 สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

9.7 สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประเภทของสถานศึกษาในสังกัด ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพาณิชยการ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมต่อเรือ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว วิทยาลัยประมง วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่เยาวชน ประชาชน และผู้ที่สนใจทั่วไป โดยสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ ตามสภาพของชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับทุกสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของสถานศึกษา ความสำเร็จของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับที่การบริหารงานวิชาการ งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่ง ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงใช้กรอบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรอบในการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ประกอบด้วย

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ และวัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

2. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา พ.ศ. 2552 แบ่งออกเป็นแผนกและงาน ดังนี้

2.1 งานแผนกวิชาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

2.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

2.3 งานวัดผลและประเมินผล

2.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด

2.5 งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี

2.6 งานสื่อการเรียนการสอน

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ของงานวิชาการไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2547, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่า เป็นการบริหาร ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

ดารารวรรณ ศรีกาญจนา (2548, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารงาน วิชาการไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างใน โรงเรียนหรือสถานศึกษาตามแผนการที่กำหนดไว้ เพื่อให้ นักเรียนมีการเรียนรู้และพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข สร้างความมั่นคงให้กับสังคม ประเทศชาติ เป็นการ จัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามทุกด้าน โดยผู้บริหาร โรงเรียน และครูร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุ่ง แก้วแดง (2544, หน้า 51) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง งานด้านการเรียนการสอน ทั้งหมด นับตั้งแต่เรื่องหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งปัจจุบันอาจเรียกใหม่ว่างานด้านการเรียนรู้ ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 84) ได้ให้ความหมายของ งานวิชาการว่า หมายถึง งานบริหารปรับปรุงพัฒนาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้เกิดผลดี สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2547, หน้า 99) ได้ให้ความหมายของการบริหาร งานวิชาการไว้ว่า การบริหารกิจกรรมทุกอย่างใน โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สละ กิ่งโพธิ์ (2548, หน้า 38) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรม ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผล และจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการแก่เยาวชน และชุมชนตามความต้องการอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรืองานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุน ให้การเรียนการสอน เพื่อให้เกิด การเรียนรู้ พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงสุด

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

โกศล ศรีทอง (2543, หน้า 15) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหาร โรงเรียนไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด ทั้งนี้ มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ และวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าจะใส่ใจกับงานวิชาการเพียงใด ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการ เพื่อให้บุคลากรเกิดความพร้อมและให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีมาตรฐานและคุณภาพ

ธกร ใหม่เยี่ยม (2545, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา เป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจของสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้อย่างดี

รัตนศักดิ์ มณีรัตน์ (2540, หน้า 22) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน เนื่องจากผลที่เกิดขึ้นจากงานวิชาการส่งผลต่อตัวนักเรียนโดยตรง ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้น เป็นงานที่มาสสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

สมศรี มธุรสสุวรรณ (2541, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักหรืองานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

หวน พิณบุรินทร์ (2548, หน้า 7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือ มีความรู้ ความสามารถ ความคิด และเป็นคนดีได้ จะต้องมีการเรียนการสอน หรือจะต้องมีการบริหารงานวิชาการที่ดีนั่นเอง

อำภา บุญช่วย (2537, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญหรือเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานด้านบุคลากร ธุรการ กิจกรรมนักเรียน และงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้น งานวิชาการจึงมิใช่เพียงให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ยังต้องรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

งานวิชาการยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคตด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการมีความสำคัญมาก เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด และจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติในการจัดการศึกษาที่สำคัญ งานหลักในการจัดการศึกษา คือ งานวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33) ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพได้ และดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าของระบบบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2544 ข, หน้า 8) ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตราที่ 22-30 ที่ได้ระบุแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การศึกษาทุกระบบต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม ครูต้องจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้เพื่อสร้างการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือทุกฝ่าย รัฐส่งเสริมจัดแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบมีการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 7) เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ และระดับผู้ชำนาญการ เฉพาะสาขาวิชาชีพ (ระดับเทคนิค) ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระได้ โดยเน้นการแก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้ในอาชีพ มีบุคลิกภาพ คุณธรรมและเจตคติที่ดี การบริหารงานวิชาการตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552) แบ่งออกเป็นแผนกและงาน ดังนี้

1. งานแผนกวิชาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรแผนกวิชา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน บัญชีวิชาเลือก จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา
 - 1.2 ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผล การวิจัยในแผนกวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตร และระเบียบแบบแผนของทางราชการ
 - 1.3 วางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกได้
 - 1.4 จัดหาดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือของแผนกวิชา ให้ใช้งานได้เป็นปกติ และมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
 - 1.5 สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การเขียนตำรา เอกสาร และไปช่วยสอนต่าง ๆ
 - 1.6 ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการฝึก โครงการสอน แผนการเรียนรู้ คู่มือครู ใบงาน ตลอดจนเพิ่มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

- 1.7 ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษา และลงทะเบียนผลิตผลของแผนกวิชาให้เป็นไปตามใบงาน
- 1.8 ควบคุมดูแลและพัฒนาสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาดเรียบร้อย ทันสมัยอยู่เสมอ
- 1.9 ปกครองดูแลบุคลากรในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเสนอความดีความชอบของบุคลากรในแผนกวิชา
- 1.10 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 1.11 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้นตอนมอบหมาย
- 1.12 ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ
- 1.13 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อไปนี้
 - 2.1 จัดทำตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการเรียนการสอน
 - 2.3 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชา และสาขาวิชาให้สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการของตลาดแรงงานชุมชน ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
 - 2.4 จัดหา รวบรวม และพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้ หรือทักษะในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ ซึ่งจัดขึ้นเป็น โครงการ หรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
 - 2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการ จุดหมาย และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา
 - 2.6 ประสานงานกับแผนกวิชา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบ การเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิต
 - 2.7 ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร
 - 2.8 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการสอนและจัดการเรียนการสอนสื่อ และเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย

- 2.9 รวบรวม และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่า ต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา
- 2.10 ประสานงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา
- 2.11 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับชั้นมอบหมาย
- 2.12 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ
- 2.13 ปฏิบัติงานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย
3. งานวัดผลและประเมินผลงานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ต่อไปนี้
- 3.1 ส่งเสริมสนับสนุนครู และผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบ การวัดผลและประเมินผล
- 3.2 กำกับ ดูแล จัดการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผลในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ
- 3.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน
- 3.4 ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการ เพื่ออนุมัติผลการเรียน
- 3.5 รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ส่งงานทะเบียน
- 3.6 จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพพร้อมทั้งแผนกวิชา และรายงานผลการประเมิน ตามระเบียบ
- 3.7 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน
- 3.8 เก็บรักษาและทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียน และเอกสาร เกี่ยวกับงานวัดผล และประเมินผลการเรียนตามระดับ
- 3.9 ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์
- 3.10 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา
- 3.11 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับชั้น
- 3.12 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 3.13 ปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย

4. งานวิทยบริการ และห้องสมุดงานวิทยบริการ และห้องสมุด มีหน้าที่ และ
ความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.1 วางแผนพัฒนาการห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้
ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

4.2 จัดระบบการบริการ ให้ได้มาตรฐาน

4.3 ประสานงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก
สถานศึกษา

4.4 จัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงาน
ตามลำดับขั้น

4.5 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4.6 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

5. งานอาชีวศึกษา และระบบทวิภาคีงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่
และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

5.1 จัดการศึกษาวิชาชีพ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐ
และเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถไปประกอบอาชีพได้

5.2 จัดทำแผน และคู่มือการฝึกตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ
ในการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชา และมาตรฐานรายวิชาที่จะฝึกอาชีพ

5.3 วางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติใน
สถานประกอบการ และมีการวัดผล และประเมินผล ควบคุมกำกับดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ

5.4 ประชุมสัมมนา ครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียน
การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

5.5 ติดต่อประสานงานกับแหล่งงาน และสถานประกอบการเพื่อการจัดหาที่ฝึกงาน
ให้กับนักเรียนนักศึกษา

5.6 จัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงาน
ตามลำดับขั้น

5.7 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

5.8 ปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย

6. งานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

6.1 วางแผนจัดหา จัดทำ การให้บริการ สื่อการเรียนการสอนโสตทัศนอุปกรณ์
และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้

6.2 จัดหา รวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

6.3 อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

6.4 พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครู ในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาทางไกล การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.5 รับผิดชอบ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การใช้ห้องโสตทัศนศึกษา

6.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

6.7 ดูแล บำรุงรักษา รับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

6.8 ปฏิบัติงานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พ.ศ. 2552 แบ่งออกเป็น 6 งาน คือ งานแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการ และห้องสมุด งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผลการบริหารงานวิชาการ

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยได้กรอบแนวคิดจากการศึกษาหลักการ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดปัจจัยเพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. นิตยา แสนสุข (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยมี 6 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านงบประมาณ

3. เอมีกา โตน่า (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต 2 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางการบริหารของผู้บริหาร ปัจจัยด้านคุณลักษณะทางวิชาชีพของครูผู้สอน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ และปัจจัยด้านบรรยากาศการทำงานในโรงเรียน

4. ชีร์ตม์ พลบุรี (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู ประกอบด้วย 7 ปัจจัย คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5. สวัสดิ์ พานกลาง (2550) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริงงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร ความรู้ความสามารถของครู-อาจารย์ บรรยากาศในโรงเรียน คุณภาพการสอนของครู ความรู้ ความสามารถของนักเรียน ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บริหาร และครู

6. จุไรรัตน์ สุครุ่ง (2549) พบว่า ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน ประกอบด้วย ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย ประสิทธิภาพและระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน ความรู้เรื่องการบริหารงานวิชาการ คุณลักษณะของผู้บริหาร การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การจัดบุคลากรทางด้านวิชาการ การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ 3) ปัจจัยด้านครู ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพในการสอน ทักษะคิดต่อวิชาชีพครู การได้รับการอบรมความรู้เรื่องหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาของครู ความร่วมมือระหว่างครู 4) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง การสนับสนุนช่วยเหลือของสมาคมผู้ปกครองและครู

7. นราลักษณ์ ชันธุจี (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย โดยมี 7 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และปัจจัยด้านงบประมาณ

8. เฉลิมพล มุลาดี (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบ ทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยศึกษาผลงานวิจัยของพรทิพย์ สระบงกช (2544) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลงานวิจัยของวรวิทย์ เกตุบรรลุ (2543) เกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษาที่ 12 นำมาสังเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยมีปัจจัย 6 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านสถานประกอบการ

9. สมพงษ์ รมไทร (2547) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการบริหาร ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน ความรู้เรื่องการบริหารงานวิชาการ คุณลักษณะของผู้บริหาร การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การจัดบุคลากรทางงานวิชาการ การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและครู 2) ด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย วุฒิการศึกษาและประสิทธิภาพในการสอน ทักษะคดีต่อวิชาชีพครู การได้รับการอบรม ความรู้เรื่องหลักสูตรและการสอน ความร่วมมือระหว่างครู 3) ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย งบประมาณด้านอาคารสถานที่ งบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณด้านบรรยากาศและสิ่งแวดลอมทางวิชาการ 4) ด้านชุมชน ประกอบด้วย อาชีพและการศึกษา สภาพเศรษฐกิจครอบครัว การให้ความร่วมมือ

10. จุไรรัตน์ เอิบกมล (2544) ได้ศึกษาและสังเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร โรงเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านการเงิน และปัจจัยด้านชุมชน

จากปัจจัยการบริหารงานวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย ทุกด้าน มีความสำคัญและจะส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ที่ผู้ศึกษายึดเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ตามรายละเอียดของปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550, หน้า 19) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองใน

ทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบ และมีบรรยากาศที่มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการ และเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

วิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549, หน้า 12) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบและมีบรรยากาศที่มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

นงลักษณ์ มีจรูญสม (2546, หน้า 1) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่โดยรอบหรือปะปนกันของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่มีผลกระทบต่อสิ่งที่มีชีวิต สิ่งที่อยู่โดยรอบนี้จะมีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตนั้น มิใช่เพียงแต่รูปธรรมเท่านั้น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ก็มีผลผูกพัน ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งเรียกว่า เป็นสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมด้วย ดังนั้น สภาพแวดล้อมของมนุษย์จึงต้องรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้าด้วยกัน

การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของสถานศึกษา จะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิดจิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ สถานศึกษาที่สะอาด สดชื่น ร่มรื่น เรียบง่าย สงบแจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุอาคารสถานที่ที่ได้รับการดูแลมีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ในประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านงบประมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

อาคารสถานที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษา และนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีแนวทางการปฏิบัติ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546) ดังนี้

- 1.1 กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
- 1.2 บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์
- 1.3 ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้
- 1.4 ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 174-175) เห็นว่าการมุ่งสู่คุณภาพการศึกษา จะประสบความสำเร็จนั้น โรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญ คือห้องเรียนซึ่งก่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อผู้เรียน เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

1. ห้องเรียนที่มีคุณภาพ เปรียบเสมือนเรือนเพาะชำทางปัญญา เป็นแหล่งสร้างสรรค์ทางปัญญา ไม่ใช่กรงขัง หรือเรือนจำทางปัญญา ซึ่งมีได้คิดถึงคุณภาพทางปัญญา การสร้างปัญญา คือ การสร้างคนที่มีคุณภาพและช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้
2. ห้องเรียนที่มีคุณภาพ เมื่อเข้าไปเรียนแล้วจะเกิดปัญญา เกิดความคิด เรียนแล้วสามารถเข้าใจความเป็นคน เข้าใจโลก เข้าใจตนเองมีความรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้
3. ห้องเรียนต้องสร้างปรัชญา ความคิดเชิงบูรณาการให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินชีวิตจริง ในความเป็นมนุษย์ ต้องกลมกลืนหัวใจผู้เรียนให้นึกถึงส่วนรวม เสียสละ ทำประโยชน์ให้กับชุมชน สังคม และประเทศชาติ มิใช่มุ่งประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก
4. ห้องเรียนที่มีคุณภาพ ต้องพัฒนาผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนรู้ รักการเรียนรู้ต้องเน้นย้ำ ทักษะพื้นฐาน ทักษะการคิดระดับสูงและโครงสร้างกระบวนการคิด ความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการจัดการ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบการสร้าง ความเชื่อมั่นในตนเอง และการทำงานเป็นทีม ฯลฯ
5. ห้องเรียนที่มีคุณภาพ ต้องมีการจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องใช้รูปแบบ และยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ มี 5 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) คือ

1. มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม
2. มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน
3. มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
4. มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียวและสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี
5. มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

สรุปว่า อาคารสถานที่เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อาคารสถานที่ต้องมีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสม เพียงพอ สะอาด บรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียน จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้

2. ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา

เทคโนโลยีเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการจัดการทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะไว้ดังต่อไปนี้

เทคโนโลยีเป็นการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาใช้เพื่อปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Good, 1973)

เทคโนโลยี (Technology) ตามรากศัพท์มาจากคำว่า “Technic” หรือ “Techno” ซึ่งหมายถึง วิธีการ หรือการจัดการอย่างเป็นระบบ รวมกับคำว่า “Logy” ซึ่งหมายถึง ศาสตร์หรือวิทยาการ ดังนั้น เทคโนโลยี (Technology) จึงหมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการ หรือการจัดการสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดระบบใหม่ที่สามารถนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, หน้า 2-3)

อีกนัยหนึ่ง เทคโนโลยี (Technology) หมายถึง นวัตกรรมที่ผ่านการพิสูจน์ตามขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์จนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ลักษณะของเทคโนโลยี มี 2 มโนทัศน์ คือ

1. มโนทัศน์มุ่งเน้นทางด้านวัสดุ (Physical) ประกอบด้วย

1.1 อุปกรณ์ (Hardware) หมายถึง อุปกรณ์ที่เป็นตัวเครื่องต่าง ๆ เช่น เครื่องฉาย ภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

1.2 วัสดุ (Software) หมายถึง วัสดุที่นำไปใช้กับตัวเครื่องมือ โปรแกรมข้อมูล ม้วนเทปเสียง ม้วนวิดีโอ ฯลฯ

2. มโนทัศน์ทางด้านพฤติกรรม (Behavioral) มุ่งเน้นทางด้านวิธีการ (Technique)

โดยให้ความสำคัญด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่ม การสื่อสาร รวมถึงการประยุกต์ใช้ ผลจากการวิจัยค้นคว้า และการออกแบบระบบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดการศึกษาจะเกิดประโยชน์สูงสุด ต้องนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตระหนักถึงประเด็นนี้ จึงได้นำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาบรรจุลงในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอย่างเน้นหนักและชัดเจน การใช้เทคโนโลยีเพื่อศึกษานั้น หากขาดซึ่งนโยบายข้อบังคับหรือแนวทางการใช้แล้ว อาจจะทำให้เกิดการใช้อย่างหลงทิศหลงทาง การใช้อย่างฟุ่มเฟือย การใช้เพื่อเป็นเครื่องประดับของสถาบันหากเกิด

เช่นนี้แล้ว จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ เลย แต่กลับทำให้ประเทศชาติสิ้นเปลืองงบประมาณอย่างโชกโชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ได้บัญญัติด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาไว้ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2547)

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่น ที่ส่งผลต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่นเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนตำราหนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

เทคโนโลยีเป็นวิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะ ในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ และได้ให้แนวคิดว่า สื่อการสอน หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอน มีประโยชน์อย่างมากต่อครูผู้สอนและได้สรุปประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอน (กิดานันท์ มลิทอง, 2543, หน้า 3-89) ดังนี้

1. จูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น
2. ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอย่างมีความหมาย
3. ก่อให้เกิดเจตคติที่ดี และมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน
4. อธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

สถานศึกษาต้องนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใช้ในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเป็นคนดี มีปัญญา และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 147) ดังนี้

1. สร้างองค์ความรู้ เพื่อให้การนำเอาเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า ผู้บริหาร ครูจะต้องได้รับการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องรู้ เข้าใจการใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้ ความสามารถด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. การจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารจะต้องจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

2.1 แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ

2.2 สื่อ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ

2.3 วัสดุ อุปกรณ์

2.4 เทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ เทคนิค กระบวนการ ฯลฯ

3. ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาในปัจจุบัน

มีความต้องใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการบริหารจัดการ เช่น ใช้ E-Office ในการบริหารใช้ ETV, NET, Internet, E-Library ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

4. สถานศึกษาจะต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการจัดการศึกษา เพื่อจะได้ปรับปรุงพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

สรุปว่า วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังคมปัจจุบัน เป็นสังคมข่าวสาร และการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างกว้างไกลและทั่วถึงทันโลก ทันเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านงบประมาณ

นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์ (2554, หน้า 17) ได้นิยามคำว่า งบประมาณ หมายถึง การวางแผนการบริหารของรัฐบาล โดยแสดงถึงกิจกรรมโครงการที่จะจัดทำและหน่วยงานที่รับผิดชอบมีการประมาณค่าใช้จ่าย และที่มาของรายได้เพื่อการใช้จ่ายนั้น ๆ ตามระยะเวลาที่แน่นอนที่เรียกว่าปีงบประมาณ และเป็นแผนบริหารที่ฝ่ายบริหารจัดทำขึ้นเพื่อเสนอขออนุมัติจากรัฐสภา

อารีลักษณ์ พงษ์โสภา (2545, หน้า 12) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือที่แสดงถึงนโยบายของผู้บริหารในการดำเนินงานและควบคุม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 ให้เปลี่ยนแปลงระบบงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance based budgeting: PBB) ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (SPBB)ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ มีหลักการ 3 เรื่อง คือ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548, หน้า 81-87)

1. เป็นการใช้วิธีการ และกระบวนการงบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบาย

2. เป็นการมุ่งหวัง ให้การใช้จ่ายงบประมาณที่คำนึงถึงความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

3. เป็นการมอบความคล่องตัว ในการบริหารงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติ (Devolution) หน่วยปฏิบัติต้องแสดงความรับผิดชอบ (Accountability) จากการใช้งบประมาณให้เกิดผล ตามยุทธศาสตร์ โดยผ่านระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว ทันสมัย

นอกจากนี้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (SPBB) ยังมีหลักการ จัดทำงบประมาณอีก 15 หลักการ คือ

1. ลดการควบคุมจากหน่วยงานส่วนกลาง ส่งเสริมให้เกิดความคล่องตัว ในการบริหาร ที่สนองต่อความต้องการของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณ

2. ลดขั้นตอนในการอนุมัติเบิกจ่าย

3. ให้ความสำคัญกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์

4. กระตุ้นประสิทธิผลของหน่วยงาน ให้เป็นไปตามผลลัพธ์ที่กำหนดไว้

5. กระตุ้นประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ให้บรรลุผลลัพธ์โดยเสีย ค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด หรือปรับผลลัพธ์ให้สูงขึ้นโดยเสียค่าใช้จ่ายเท่าเดิม

6. ปรับเปลี่ยนงบประมาณ จากแผนงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ ไปสู่แผนงานที่ก่อให้เกิด ผลลัพธ์

7. เน้นผลผลิตมากกว่าทรัพยากรที่ใช้

8. ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เป็นตัวชี้เป้าเป้าหมาย และนโยบาย

ของหน่วยงาน

9. กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์มากกว่า 1 ปีงบประมาณ โดยทั่วไปนิยมใช้ 3 ปีงบประมาณ

10. เลือกระบบผลผลิตที่ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ

11. เน้นผลผลิต ผลลัพธ์ของการดำเนินการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ การเสร็จ ทันเวลา ต้นทุนต่อหน่วยและประสิทธิผล

12. จำกัดรายจ่ายภายในวงเงินที่จำกัด

13. เปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่า

14. เปลี่ยนวัฒนธรรมจากการทำงานตามข้อบังคับเป็นทำตามพันธกิจของหน่วยงาน

15. ลดกระบวนการทำงานเพื่อให้คล่องตัว แต่เพิ่มความรับผิดชอบต่อผลผลิต

และผลลัพธ์

เนื่องจากระบบระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ มีหลักการสำคัญ ที่ความสำเร็จของการดำเนินงาน คือ หน่วยงานต้องใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส

ตรวจสอบได้ ดังนั้น การติดตามและประเมินผลจึงมีความสำคัญมาก ต้องดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดการดำเนินการ

สรุปว่า งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจะต้องบริหารเงินงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณของสถานศึกษาตามระบบบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic performance based budgeting: SPBB) ซึ่งเป็นแผนบริหารงบประมาณที่สนองต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นตัวพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดีที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 174-175) เห็นว่าการมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาจะประสบความสำเร็จนั้น โรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อยรวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญ คือ ห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อผู้เรียนและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดการศึกษาจะเกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตระหนักถึงประเด็นนี้ จึงได้นำเอาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาบรรจุลงในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอย่างเน้นหนักและชัดเจน การศึกษางานวิจัยของนราลักษณ์ ชันธุจิ (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน คือ ด้านงบประมาณ จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความสภาพแวดล้อมทั่วไปของสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านงบประมาณ มีความสำคัญเป็นอย่างมากและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา การที่ผู้บริหารจะใช้กระบวนการบริหารในการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ทั้งด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยด้านอื่น ๆ อย่างเหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ และจะประสบความสำเร็จนั้น สิ่งที่สำคัญที่ต้องดำเนินการ คือ การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัย

สำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยสนับสนุนด้านผู้บริหารสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2543, หน้า 1-4) ได้แก่

1. มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล
2. มีหลักประชาธิปไตย ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน
3. มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น
4. ใจกว้างเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการคิด
5. ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ให้เกิดผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

มีศักยภาพในการจัดระบบบริหารสถานศึกษา สร้างขวัญกำลังใจแก่ครูบุคลากร ให้เป็นครูดีครูเก่ง และครูที่ปรึกษา (Mentor)

การบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหลายเป็นผู้ที่มีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน และมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นให้จงได้ ทুমเทพลังกายและความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์รอบรู้ เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัดการองค์กร บริหารจัดการให้ครูสอนอย่างพอเพียง มอบหมายงานให้บุคลากรได้เหมาะสมกับศักยภาพ สอดรับกับภาระและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์รอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 6)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้ศึกษาในประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น คือ คุณลักษณะของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการ และการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหาร

คุณลักษณะของผู้บริหาร เป็นลักษณะแบบอย่างหรือคุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานบริหารบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านสรุปความหมายและคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2546) กล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาตนเอง
2. เก่งและมีวิสัยทัศน์
3. เป็นยอดนักจัดการ
4. เป็นผู้ประสานที่ดี
5. เทคโนโลยีนำใช้
6. นับไวแก้ไขสถานการณ์
7. พัฒนางานอย่างสร้างสรรค์
8. ยึดมั่นประโยชน์ผู้เรียน
9. ปรับเปลี่ยนเพื่อการพัฒนา
10. เก่งวิชาการ
11. ผู้ร่วมงานรักใคร่
12. ใช้วิจัยเป็นงานเด่น
13. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

สุเมธ แสงนิมมวล (2540 ก, หน้า 46-52) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักบริหารยุคใหม่ว่าจะต้องมีทักษะอยู่ 3 ด้าน ที่สำคัญ คือ

1. ทักษะด้านความคิด (Conceptual skill)
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human skill)
3. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skill)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 68-72) กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ มีดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดทำให้การประเมินประสบความสำเร็จ ผู้บริหารที่ให้ความสนับสนุนบุคลากรในการทำงานประเมิน ให้กำลังใจ ติดตามถามข่าวคราวทำให้บุคลากรรู้สึกภูมิใจ และมีกำลังใจในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน ผู้บริหารควรเข้าใจกระบวนการประเมิน กระจายงานให้บุคลากรทำงานอย่างทั่วถึง และเป็นที่ปรึกษาสามารถให้คำแนะนำได้ เพื่อให้บุคลากรมีความมั่นใจในการทำงาน

2. การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร การสร้างความตระหนัก และการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการประเมินตนเอง เป็นปัจจัยที่เป็นจุดเริ่มต้นให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง การเตรียมความพร้อมอาจทำได้โดยการจัดประชุมสัมมนาการฝึกอบรม โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกหรือผู้บริหาร ตลอดจนกลุ่มบุคลากรที่เป็นแกนนำของสถานศึกษาเอง

3. การทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพและการประเมินตนเองเป็นงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องช่วยกัน ทำความร่วมมือของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ความเข้าใจมุ่งมั่นในการทำงานจะช่วยให้งานประสบความสำเร็จด้วยดี

4. การนิเทศและกำกับติดตามการทำงาน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้งานที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่มีระบบการติดตามงานที่ชัดเจน มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน และมีรูปแบบที่เหมาะสม เช่น การจัดประชุมรายงานความก้าวหน้า การทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ตลอดจนการติดตามอย่างไม่เป็นทางการ จะช่วยให้การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

5. การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจะช่วยให้การทำงานง่ายขึ้น การใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ทำให้ไม่ต้องสร้างเครื่องมือใหม่ สามารถนำมาใช้ได้ทันทีทำให้ประหยัดเวลาในการเก็บข้อมูลบางส่วนและบางแห่งยังไม่ได้จัดทำเป็นฐานข้อมูล จึงรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่จัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานแทนการเก็บข้อมูลใหม่

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารหรือคุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารนั้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ เพราะคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานสามารถพัฒนาให้สถานศึกษาไปสู่อนาคตที่ดีได้ โดยการปลูกฝังให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ

งานวิชาการเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องจัดเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนทุกคนที่ได้รับการศึกษาเจริญเติบโตเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณธรรมที่สังคมต้องการ มีผู้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำทางวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้

วิทช์ มงคลวิสุทธิ (2542, หน้า 21) อธิบายว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำเป็นการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ของผู้นำ อันเป็นผลมาจากแบบของผู้นำและพฤติกรรมผู้นำของแต่ละองค์การหรือหน่วยงาน ย่อมมีลักษณะแตกต่างกันตามบุคลิกภาพของผู้นำ หรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

Davis and Thomas (1989, p. 40) ได้กำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการ ว่าควรมีพฤติกรรม 8 ประการ คือ

1. การยึดหน้าที่ในการปรับปรุงงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
2. ความกระตือรือร้นในการใช้กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงงานด้านวิชาการ
3. การติดตามแรงจูงใจให้แก่คณะครูและนักเรียนที่ทำงานด้านวิชาการ

4. การติดตามผลความก้าวหน้าด้านวิชาการ
5. ใช้ทรัพยากรบุคคลและวัสดุอย่างสร้างสรรค์
6. สร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย
7. ติดตามการปฏิบัติการสอนของครู
8. การสังเกตวิธีการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ

Ubben and Hughes (1990 อ้างถึงใน จุไรรัตน์ สุดรุ่ง, 2549) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการควรมีพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ การปกครองโรงเรียน การจัดบรรยากาศโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการเป็นผู้นำ กระตุ้น สนับสนุน อำนวยภารกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครู บุคลากรอื่น ๆ ปฏิบัติหน้าที่ในภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น ความเป็นผู้นำทางวิชาการจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ เพราะการพัฒนางานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ วัดได้จากพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษานั้น

3. การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ

การเรียนรู้เป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้มีความสามารถและทักษะต่าง ๆ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในฐานะพลเมืองของประเทศและพลโลก ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้จากทุกสิ่งรอบตัว ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยตรง จึงควรพัฒนาตนเองหรือได้รับการพัฒนา เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ทันสมัย ดังที่มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

ทิตินา เขมมณี (2544, หน้า 20) กล่าวว่า คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของทุกหน่วยงาน นับตั้งแต่หน่วยงานที่เล็กที่สุด จนถึงหน่วยงานที่ใหญ่ที่สุด ทั้งนี้คนเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตออกมา ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดควรนำมาประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติงาน คือ ทุกหน่วยงานจะต้องพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

รุ่ง แก้วแดง (2541, หน้า 156-157) เห็นว่าต้องการได้ครูพันธุ์ใหม่ก็จำเป็นต้องพัฒนาครูเสียก่อน มิฉะนั้นก็จะเป็นอย่างนิทานเรื่อง แม่ปูกับลูกปู ฉะนั้น การพัฒนาครูหรือบุคลากรจึงจำเป็นยิ่ง ครูประจำการส่วนใหญ่ยังขาดการอบรมให้มีความรู้ที่ทันสมัย และการศึกษาหรือฝึกอบรมที่ทำกันอยู่ก็ไม่ได้สอดคล้องกับงานที่ทำ จึงต้องออกแบบการฝึกอบรมใหม่ต้องจัดให้มีขึ้นเป็นระบบ ในลักษณะที่สัมพันธ์กับงานที่ทำให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ของเด็ก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญ

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555, หน้า 67-70) กล่าวว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ

1. ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการและนวัตกรรมทางการเรียนรู้ ซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถละเลย การรับรู้ความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้

2. ความเปลี่ยนแปลงของแนวนโยบายและแนวปฏิบัติทางการศึกษา ได้แก่ แนวนโยบาย การเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้จากรูปแบบดั้งเดิม ที่ครูเคยชินจากการเป็นผู้สั่งสอน ให้เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากปรับเปลี่ยนด้านเทคนิคและวิธีการสอนแล้ว ยังต้องปรับเปลี่ยนเจตคติของ ครูให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหาร งานวิชาการ เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาทุกรูปแบบ ที่สามารถส่งเสริมและเกิดการพัฒนาได้อย่างแท้จริง จนได้บุคลากรที่มี ความสามารถในการปฏิบัติงานและมีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ ส่งผลให้พัฒนาผู้เรียนได้เต็ม ตามศักยภาพ ผลลัพธ์ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณธรรม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

ธีรธรรม พลบุรี (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก การศึกษาของพรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นตัวพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดีที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Kijar (1980, p. 829-A อ้างถึงใน สุพจน์ อริยะจักร, 2548) พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนสูงกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจ บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานวิชาการ มีการวางแผนที่ดี จัดบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน มีการประสานงานนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิชาการอย่าง แท้จริง

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้การศึกษา ผลการเรียนรู้จะดี มีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนเป็นสำคัญ ดังนั้น ลักษณะ ของครูที่ดีที่พึงประสงค์ มีลักษณะสำคัญ 3 ด้าน (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2545, หน้า 75) ดังนี้

1. ภูมิรู้ ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ คุณสมบัติส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ที่จะสอนตลอดจนการเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด เชื่อมมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นต้น

2. ภูมิธรรม ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ การประพฤติดี ละเว้นจากอบายมุข ทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดี ที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ นอกจากนี้ ครูต้องมีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูง ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรม และมานะอดทน เป็นต้น

3. ภูมิฐาน ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพดี รูปร่างท่าทางดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย พุดจาไพเราะนุ่มนวล น้ำเสียงชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

ครูมีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนและในด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนทั่วไป เพราะการพัฒนาตนเอง เป็นการฝึกฝนหรือปรับปรุงตนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้เห็นว่า การจัดการศึกษานั้นครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญหลายประการ ทั้งในด้านการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งเน้นให้จัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งทั้งหมดนี้ครูจะต้องมีทักษะในการดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จได้ การจะให้เกิดทักษะต่าง ๆ นั้น ครูต้องพัฒนาตนเอง เพราะการพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีเจริญขึ้น เพื่อให้เป็นครูที่มีคุณภาพและคุณภาพของครู เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยด้านครูผู้สอนได้ศึกษาในประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น คือ ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ และความร่วมมือระหว่างครู โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร

ครูผู้สอน เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จด้วยดี ครูผู้สอนต้องทำหน้าที่วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนการเรียนรู้ และใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544 ก, หน้า 50-54)

1. วางแผนสร้างหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

2. จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด เปิด โอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง

แสดงออกอย่างอิสระและมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม

3. จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดหาแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในชุมชน เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ แหล่งผลิต ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ฯลฯ

4. พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ทันต่อเหตุการณ์

5. เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม ปฏิบัติดีต่อเพื่อนครูและนักเรียน

6. จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศ ดึงดูดความสนใจ ทำทนายให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม

7. จัดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง โดยประเมินจากการปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ จากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ

8. จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้จัดทำข้อมูล ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยให้มีการประสานกันระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชน เพื่อการพัฒนา ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การสังเกต การสัมภาษณ์ จากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ

สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของครูนั้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การบริหารงานวิชาการ เพราะครูผู้สอนต้องทำหน้าที่วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนการเรียนรู้ และใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ เพราะความสำเร็จของสถานศึกษานั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้

ชนาธิป พรกุล (2544) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ว่ากระบวนการเรียนรู้หรือ การจัดการสอน และกิจกรรมทางการศึกษาทุกวิชาทุกกิจกรรม จะต้องมึลักษณะ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมและเนื้อหาของการเรียนให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียน ซึ่งแตกต่างกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ บางเรื่องอาจจัดให้เรียนเป็นรายบุคคล บางเรื่อง จัดเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ตามความถนัดและความสนใจ

2. ฝึกกระบวนการคิดการจัดการแก้ปัญหาอาจทำได้โดยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การถามตอบ การวิเคราะห์แยกแยะ การจัดกลุ่มการสังเคราะห์ การสรุปประเด็น การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การทดลอง การสังเกต การบันทึกผล การรายงานผล เป็นต้น

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็นและทำเป็น ได้ด้วยตนเอง อาจจัดเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความเหมาะสม แต่ต้องให้ทุกคนได้คิดตัดสินใจ และปฏิบัติจริง

4. ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล ได้สัดส่วน ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม และสร้างนิสัยดิงามควบคู่กันไปกับการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ทุกวิชา

5. จัดบรรยากาศและกิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการร่วมมือและประสานสัมพันธ์กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) กล่าวถึงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ว่าการพัฒนาระบบการเรียนรู้บทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษาต้องจัดทำ 6 ประการ คือ

1. จัดทำแผนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม
 2. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้ และผู้เรียน
 3. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้
 4. ใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
 5. ให้ผู้ปกครองครอบครัวชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้
 6. ส่งเสริมครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ได้กล่าวถึงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ใช้วิธีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบการเรียนรู้
2. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนผู้ที่มีความสามารถพิเศษและผู้ที่มีความบกพร่องหรือด้อยโอกาส

สรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูนั้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ เพราะครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมและเนื้อหาของการเรียน ให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ความร่วมมือระหว่างครู

ความร่วมมือหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างครู เป็นการประสานกำลังแรงงานจิตใจ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จสมบูรณ์ ด้วยความมีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ปริญญา ฌ วันจันทร์ (2536) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประสานงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือไว้หลายประการ พอสรุปได้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดเอกภาพในการบริหารงาน (Unity of administration)
2. ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายโดยสะดวกและรวดเร็ว
3. ประหยัดเวลาและแรงงานในการทำงาน
4. ช่วยสร้างเสริมขวัญในการทำงานของบุคคลให้ดีขึ้น
5. สร้างความสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกันขึ้นในจิตใจของพนักงาน

เฉลิมพล มุลาตี (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถาบันอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีภาคตะวันออก 2 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี พิจารณาเป็นรายด้าน ปัจจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านครู สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1976) เกี่ยวกับครูผู้สอนว่า คุณภาพการสอนเป็นเรื่องของการให้ตัวชี้แนะแก่นักเรียน ซึ่งเป็นการให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่เรียนคืออะไร ผู้เรียนควรทำอย่างไรบ้าง การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียน มีการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ เช่น การยกย่องชมเชย การตำหนิ การให้รางวัล การลงโทษ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนของนักเรียน และการจัดการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านครูผู้สอน มาตรฐานที่ 9 กำหนดให้ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ มีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูเพียงพอครูในอนาคตต้องปรับตัวร่วมมือร่วมใจ และตั้งใจที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงครูจะต้องร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะครูเป็นผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิดกับผู้บริหาร โรงเรียน และมีบทบาทสำคัญต่อการเจริญงอกงามทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจของนักเรียน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากร รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและการจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ จึงทำให้ปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

พงศ์พันธ์ แก้วหาวงค์ (2550, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่าบุคคลผู้ให้การอบรม เลี้ยงดู คุ้มครอง ปกป้อง ดูแล รักษา ส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนที่อยู่ในปกครอง ซึ่งได้แก่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง หรือผู้อุปการะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินการ ร่วมคิด ร่วมฟัง ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมสำรวจปัญหา ร่วมลงทุน ร่วมรับ ผลประโยชน์ ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ป้องกันแก้ไขปัญหา และร่วมประเมินผลในกิจการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบในตัวนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เปิดโอกาส ส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลาย ๆ กิจกรรม โดยใช้ศักยภาพที่มีอยู่ ซึ่งการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก็เป็น โครงการที่ต้องอาศัยประชาชนพ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความถาวรยั่งยืนเช่นเดียวกัน

ศิริกาญจน์ โกสุภัก์ (2542, หน้า 189) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปได้เข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมโดยการร่วมมือ หรือการร่วมสนับสนุน โดยการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน

ผู้ปกครองและชุมชนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ในประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น คือ สภาพเศรษฐกิจครอบครัว การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพเศรษฐกิจครอบครัว

สมานจิตร สุครุฑทรัพย์ (2525, หน้า 40-41) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษาอย่างเห็นได้ชัด คือ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ช่วยกันสรุปปัญหาของผู้ปกครองและเด็กอันเนื่องมาจากรายได้ของผู้ปกครองหรือเศรษฐกิจของครอบครัวที่ไม่ดีไว้ดังนี้ (อัจฉรา สุขารมย์ และอรพินธ์ ชูชม, 2530, หน้า 27-28)

1. เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนจะประสบปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา คือ เด็กมีโอกาสแค่เพียงการศึกษาระดับภาคบังคับเท่านั้น
2. เด็กจะพบปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียน
3. ขาดผู้สนับสนุนทางการศึกษา เพราะพ่อแม่ไม่มีความรู้ จึงให้นักเรียนออกมาช่วยกันประกอบอาชีพมากกว่า

4. ขาดผู้คอยแนะนำ อบรมสั่งสอน เพราะพ่อแม่อาจไม่มีเวลาว่างให้เด็ก ทำให้เด็ก มีโอกาสที่จะประพฤติเสื่อมเสียได้ง่าย

นอกจากนี้ งานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532, หน้า 239-241) ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พบว่า นักเรียนในโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์สูงมาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดี และ โรงเรียนดีเด่นเป็นทางเลือกของนักเรียน ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาดี

สรุปว่า สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงผู้เรียน เป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ชนิดา รัชต์พลเมือง (2525, หน้า 169) ได้กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนในการให้ การศึกษาแก่ชุมชน ว่าคือ การจัดบริการทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยมุ่งเน้น ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถ ทั้งในด้านความรู้ทั่วไปและวิชาชีพ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีฐานะความเป็นอยู่ดี และดำรงชีวิต ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งปรับปรุงฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ทั้งของตนเองและท้องถิ่นได้ โดยการจัดบริการและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดพิมพ์เอกสาร เผยแพร่ข่าวสาร บริการให้คำปรึกษา บริการ ด้านวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ ตลอดจนการขอความช่วยเหลือจากองค์กร มูลนิธิต่าง ๆ ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น และการจัดบริการชุมชนจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการ และปัญหาของชุมชนด้วย

นอกจากนี้ ภิญญา สาทร (2516, หน้า 306) ยังได้กล่าวถึงการบริการชุมชนว่า อาจทำได้ ในรูปของการจัดบริการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการ โดยให้ประชาชนใช้ห้องสมุด โรงเรียน การจัดสอนหรือบรรยายพิเศษแก่ประชาชนตามโอกาสอันควรจัดบริการ ด้านนันทนาการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ จัดการแข่งขันกีฬาประชาชน ตลอดจนการให้ประชาชนใช้อาคารสถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน เพื่อใช้ในกิจกรรมส่วนรวมของชุมชน และในการให้บริการแก่ ชุมชนนั้น

สุพิชญา ชีระกุล (2526, หน้า 49) เสนอว่า รายการที่โรงเรียนจะจัดบริการให้แก่ชุมชน ได้แก่

1. อาคารสถานที่
2. เครื่องใช้

3. ความรู้

4. บุคลากร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 38) กำหนดแนวทางการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการ แก่ชุมชน ไว้ดังนี้

1. การศึกษา สืบหาความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
2. จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนา ทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น
3. การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ ของสถานศึกษา และที่จัด โดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
4. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนนั้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การบริหารงานวิชาการ เพราะสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชน และเปิดโอกาส ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนควรมีในทางบวก

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชนไว้ ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์กรมหาชน), 2547) มาตรา 12 เปิดเสรีภาพในการจัดการศึกษาให้กว้าง โดยให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศึกษา สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ แต่ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงมาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บ ภาษี เพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
2. ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินทรัพยากรอื่นให้แก่

สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม และความปัจจัยสนับสนุนองค์รวมด้านชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2543, หน้า 1-4) ดังนี้

2.1 ความเข้มแข็งของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้าน

สรุปว่า ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพราะผู้ปกครองและชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันเสนอแนะร่วมตัดสินใจ และร่วมกันดำเนินการจัดการให้สถานศึกษานั้นมีประสิทธิภาพ

นราลักษณ์ ชันธุจริ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย พบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก และการศึกษาของเฉลิมพล มุลาดี (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532, หน้า 239-241) ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พบว่า นักเรียนในโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงมาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดีและโรงเรียนดีเด่นเป็นทางเลือกของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาที่ดี สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 168) เห็นว่า สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรจะต้องดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาตามนโยบายการกระจายอำนาจ สอดคล้องกับเกษม ศิริสัมพันธ์ (2525, หน้า 14-45) และก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ (2522, หน้า 21) ได้ให้ทักษะต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพทั้งปัจจุบันและอนาคตว่า ต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้การสนับสนุน และมีบทบาทต่อการศึกษานักเรียนกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็น ความร่วมมือ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานและการจัดกิจกรรมของครูบรรลุปเป้าหมายทางการศึกษามากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กฤตย์ คำนวนไว (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ระดับการใช้สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน ขนาดของสถานศึกษาส่งผลต่อระดับการใช้สมรรถนะทางการ แตกต่างกันในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัย และด้านการสื่อสารและการจูงใจ ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารแตกต่างกันมีความเห็นต่อระดับการใช้สมรรถนะทางการบริหารไม่แตกต่างกัน และไม่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การบริหารขนาดของสถานศึกษา มีสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกว่าสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัย และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสบการณ์การบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำมากกับสมรรถนะทางการบริหารด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เฉลิมพล มุลาตี (2547) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน มีอยู่ 2 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครู ส่วนปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านสถานประกอบการและปัจจัยชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี ได้คัดเลือกตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์ที่ดีที่สุด มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านสถานประกอบการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมทั้ง 4 ปัจจัย เท่ากับ .68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 45.70

ธีรธัม พลบุรี (2551) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร 7 ด้าน คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชนด้านการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลางกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา และเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .591 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 34.90

มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้ปัจจัยการบริหารงานวิชาการเป็นตัวแปรพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (x6) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (x3) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (x2) และปัจจัยด้านงบประมาณ (x5) เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .838

เอมิกา โคน้ำ (2552) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต 2 พบว่า การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต 2 โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบรรยากาศการทำงานในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางการบริหารของผู้บริหาร และน้อยที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านคุณลักษณะทางวิชาชีพของครูผู้สอน ($r = .732$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($r = .708$) ด้านการปฏิบัติหน้าที่การทำงานของผู้บริหาร ($r = .692$) ด้านการจัดการงบประมาณ ($r = .638$) ด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ($r = .634$) ด้านบรรยากาศการทำงานในโรงเรียน ($r = .611$)

นราภรณ์ คำหวาน (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอน จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามที่เลือกตอบ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพัทธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร เมื่อใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได พบว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัวที่มีนัยสำคัญ ของการพยากรณ์ การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร คือ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านชุมชน และด้านอาคารสถานที่ โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้ มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.90

นราลักษณ์ ชันธรุจิ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2542-2545 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สัมพัทธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารคุณลักษณะทางวิชาชีพของครูผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ การจัดการงบประมาณ และบรรยากาศในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สวัสดี พานกลาง (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ และอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 184 คน ครูผู้สอน จำนวน 368 คน พบว่า ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ตัวแปรในปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกทั้งโดยรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรในปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร มีอำนาจพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพการสอนของครูและด้านความสามารถในการบริหารของผู้บริหาร

สุพรรณิการ์ บุญเกื้อ (2551) ได้ทำวิจัยปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี พบว่า คุณภาพปัจจัยการบริหารของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและทุกรายปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยการบริหารที่มีคุณภาพอันดับแรก คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ รองลงมา เป็นปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ และอันดับสุดท้ายเป็นปัจจัยด้านวัสดุสิ่งของ คุณภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยการดำเนินงานด้านการนิเทศภายในมีคุณภาพสูงสุด รองลงมา คือ การดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านห้องสมุดโรงเรียน ด้านสื่อการสอน และอันดับสุดท้ายเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตร การเปรียบเทียบคุณภาพปัจจัยการบริหารของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา และไม่ได้แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่งของบุคลากร การเปรียบเทียบคุณภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของบุคลากร และเขตพื้นที่การศึกษา และไม่ได้แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งของบุคลากร และคุณภาพปัจจัยการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการดำเนินงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก และมีความสัมพันธ์ระดับสูง

งานวิจัยต่างประเทศ

Agthe (2002) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทและหน้าที่ครูใหญ่และครูในงานวิชาการ ผลงานวิจัย พบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานและมีการทำงานเป็นคณะมากยิ่งขึ้น

Mecathy (2001 อ้างถึงใน กฤตย์ คำนวนไว, 2555) ได้ศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับบทบาท การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและครู พบว่า ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มครู เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานด้านวิชาการและความรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของคณะกรรมการ ทุกกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นตรงกันว่าผู้บริหาร โรงเรียน ควรจะมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

Goodhart (1991) ได้ศึกษาลักษณะของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพ ด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิตทางการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ความสำเร็จของโรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็นผู้นำในด้านการจัดการของผู้บริหาร ความมีคุณธรรม จริยธรรมของครูปฏิบัติการสอน และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน

Spirito (2003) ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารทางด้านวิชาการ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในรัฐแคลิฟอร์เนีย ที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน ได้ผลที่น่าสนใจอย่างหนึ่งว่า การพัฒนาบุคลากรของครูใหญ่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการศึกษา จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่างานวิชาการนับว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา และมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพราะฉะนั้นการศึกษายัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูผู้สอนและผู้ที่ทำงานวิชาการในวิทยาลัย จะได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงและพัฒนา การบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกำหนดการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีครูผู้สอน จำนวน 481 คน จากจำนวน 15 วิทยาลัย

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้ปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) และใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 215 คน มีขั้นตอนในการสุ่ม ดังนี้

2.1 แบ่งกลุ่มย่อยตามจังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว

2.2 แบ่งกลุ่มวิทยาลัยในแต่ละจังหวัดเป็นกลุ่มย่อยตามประเภทวิทยาลัย คือ วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง แล้วทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	การอาชีพ	สารพัดช่าง	รวม	การอาชีพ	สารพัดช่าง	รวม
ชลบุรี	33	48	81	15	21	36
ระยอง	28	37	65	13	17	30
จันทบุรี	53	16	69	24	7	31
ตราด	21	25	46	9	11	20
ฉะเชิงเทรา	74	29	103	33	13	46
ปราจีนบุรี	48	31	79	21	14	35
สระแก้ว	38	-	38	17	-	17
รวม	295	186	481	132	83	215

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสม ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภท ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative research) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจด้วยแบบสอบถาม เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 60 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบ่งเป็น 6 งาน ประกอบด้วย งานแผนกวิชา พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ

2. การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการตรวจเยี่ยมพื้นที่ (Site visit) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลและสถานศึกษา โดยถามในประเด็นต่อไปนี้ คือ ชื่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และชื่อสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 14 ข้อ โดย 12 ข้อแรก จะเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา 2) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ส่วนคำถามในข้อที่เหลือเป็นคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาตำรา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.3 นำแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำแนกเป็น ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา 15 ข้อ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 15 ข้อ ปัจจัยด้านครูผู้สอน 15 ข้อ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

2. เครื่องมือเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 2.2 กำหนดขอบข่ายของข้อมูลที่ต้องการให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้า
- 2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ

คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลและสถานศึกษา เพื่อบันทึกข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลและสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ จำนวน 14 ข้อ

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จบการศึกษาระดับมหาบัณฑิตขึ้นไป มีวิทยฐานะตั้งแต่ชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน

2. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จบการศึกษาระดับมหาบัณฑิตขึ้นไป มีวิทยฐานะตั้งแต่ชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 2 คน

3. คณาจารย์ หรือนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ และเอกชนที่จบการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 1 คน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เชิญสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ มีรายนามดังต่อไปนี้

1. นายเฉลิมพล จิตตะปะสาทะ	อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง
2. นางภาวิดา ศรีสุนทร	อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
3. ว่าที่พันตรีวัชรพล ลักษณะม้าย	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม
4. นายอนุศิษฐ์ คณะธรรม	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ทองนุช	รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หาคุณภาพเครื่องมือเชิงปริมาณ หาคุณภาพของแบบสอบถามได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาการใช้ภาษา และโครงสร้าง ซึ่งมีรายนามดังต่อไปนี้

1.1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อักษรย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา อิมสวาสดี	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.1.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.1.3 ดร.ธนวิน ทองแพง	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.1.4 ดร.โสภี วัชรกำทร	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี บริหารธุรกิจ
1.1.5 นางสาวฉัฐพร เลิศกิจเจริญผล	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัย เทคโนโลยีชลบุรีบริหารธุรกิจ

1.2 นำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ซึ่งข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50-1.00 คัดเลือกไว้สามารถใช้ได้ โดยการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ข้อคำถามของแบบสอบถามที่มีค่า IOC ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งแต่ละแบบสอบถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง .60-1.00

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากกลุ่มทดลองที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพ
ของเครื่องมือ ดังนี้

1.5 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับค่าเฉลี่ย
รวมของแบบสอบถามแต่ละด้าน (Item-total correlation) คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนก $r = .20$
ขึ้นไป เป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้จริงในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ (บุญชม
ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535) และได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1.5.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารวิชาการ ได้ค่าอำนาจจำแนก
รายข้ออยู่ระหว่าง .24-.90

1.5.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ได้ค่าอำนาจจำแนก
รายข้ออยู่ระหว่าง .44-.86

1.6 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ซึ่งจะต้องมีค่าความเชื่อมั่น .85
ขึ้นไป และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

1.6.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารวิชาการ ได้ค่าความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับ .98

1.6.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ได้ค่าความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับ .97

2. การหาคุณภาพเครื่องมือเชิงคุณภาพ สามารถหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
(In-depth interview) ได้ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา
ความถูกต้องและให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ดังรายนาม
ที่กล่าวข้างต้น พิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงความถูกต้อง
เหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว
ไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือรับรองจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของครูผู้สอนในวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2 จัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้บรรจุซองแต่ละชุดอย่างมิดชิด พร้อมติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของ ถึงผู้วิจัยเพื่อให้แบบสอบถามส่งกลับคืนตามกำหนด

1.3 ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ส่งคืนด้วยการส่งจดหมายไปขอความกรุณาให้ตอบแบบสอบถามให้ใหม่ พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่ด้วยโดยจัดซองพร้อมติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกำหนดไว้ในการศึกษาครั้งนี้

1.4 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามให้ครูผู้สอนในโรงเรียน เป็นจำนวน 215 ฉบับ ได้รับคืนเป็นจำนวน 215 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง แล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขอนหนังสือรับรองจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของครูผู้สอนในวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ล่วงหน้า 5 วัน ก่อนวันนัดสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน โดยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งแล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ทุกฉบับมาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและแปลความหมายของคะแนนกำหนดได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นตัวชี้วัดและใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารงานวิชาการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารงานวิชาการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารงานวิชาการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารงานวิชาการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นตัวชี้วัดและใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด

1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการ ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูต, 2534, หน้า 111)

ค่ามากกว่า 0.90 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

ค่าระหว่าง ± 0.70 ถึง ± 0.90 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าระหว่าง ± 0.30 ถึง ± 0.69 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าระหว่าง ± 0.29 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

1.3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ k ตัว (X_1, X_2, \dots, X_k) ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Y โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น จะได้สมการถดถอยพหุคูณ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ X_1, X_2, \dots, X_k ดังนี้

$$Y = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3 + b_4 x_4$$

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2.2 จำแนกและจัดระบบข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้อ่านจำแนกและจัดหมวดหมู่ออกมาให้เป็นระบบ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และสรุปเป็นความเรียง เพื่อเป็นแนวทางเสริมสร้างคุณภาพการบริหารวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. วิเคราะห์ระดับปัจจัย 6 ด้าน คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาและปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาและปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถิติที่ใช้ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
b	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ตัวคุณ ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
$S.E._b$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการถดถอย
$S.E.est$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานพยากรณ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าอำนาจการพยากรณ์)
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t -Distribution)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F -Distribution)
X	แทน	ปัจจัยการบริหารวิชาการ โดยรวม
X_1	แทน	ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา
$X_{1,1}$	แทน	ด้านอาคารสถานที่
$X_{1,2}$	แทน	ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา
$X_{1,3}$	แทน	ด้านงบประมาณ
X_2	แทน	ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
$X_{2,1}$	แทน	ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร

$X_{2,2}$	แทน	ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ
$X_{2,3}$	แทน	ด้านการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ
X_3	แทน	ปัจจัยด้านครูผู้สอน
$X_{3,1}$	แทน	ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร
$X_{3,2}$	แทน	ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้
$X_{3,3}$	แทน	ด้านความร่วมมือระหว่างครู
X_4	แทน	ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
$X_{4,1}$	แทน	ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว
$X_{4,2}$	แทน	ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
$X_{4,3}$	แทน	ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน
Y	แทน	คุณภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวม
Y_1	แทน	ด้านงานแผนกวิชา
Y_2	แทน	ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
Y_3	แทน	ด้านงานวัดผลและประเมินผล
Y_4	แทน	ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด
Y_5	แทน	ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี
Y_6	แทน	ด้านงานสื่อการเรียนการสอน
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ของครูที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 การสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก
(In-depth interview)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัย
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ของครูที่ปฏิบัติงาน
ในวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของ
สถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัย
ด้านผู้ปกครองและชุมชน วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา	4.08	0.57	มาก	4
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.16	0.50	มาก	2
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.21	0.49	มาก	1
4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.14	0.55	มาก	3
รวม	4.15	0.47	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน
ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านสภาพทั่วไป
ของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัย
ด้านผู้ปกครองและชุมชน วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา				
- ด้านอาคารสถานที่	4.15	0.60	มาก	7
- ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.04	0.70	มาก	12
- ด้านงบประมาณ	4.05	0.60	มาก	11
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา				
- คุณลักษณะของผู้บริหาร	4.20	0.57	มาก	3
- ความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.12	0.59	มาก	9
- การพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ	4.16	0.54	มาก	6
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน				
- ความรู้ความสามารถในด้านหลักสูตร	4.17	0.59	มาก	5
- การจัดการกระบวนการเรียนรู้	4.26	0.55	มาก	1
- ความร่วมมือระหว่างครู	4.21	0.57	มาก	2
4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน				
- สภาพเศรษฐกิจครอบครัว	4.11	0.69	มาก	10
- การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	4.18	0.58	มาก	4
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	4.13	0.60	มาก	8
รวม	4.14	0.47	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน
ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ความร่วมมือ
ระหว่างครู และคุณลักษณะของผู้บริหาร

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยที่ด้านอาคารสถานที่ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านอาคารสถานที่	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.29	0.72	มาก	1
2. สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารมีความมั่นคง แข็งแรง อยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้	4.27	0.73	มาก	2
3. สถานศึกษามีการใช้อาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	4.08	0.76	มาก	4
4. สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า ประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ	4.09	0.81	มาก	3
5. สถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย	4.06	0.80	มาก	5
รวม	4.15	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่ด้านอาคารสถานที่ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารมีความมั่นคง แข็งแรงอยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า ประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา
ทางการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็นตามหลักสูตร ของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	4.05	0.78	มาก	3
2. สถานศึกษามีห้องสมุด ที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4.03	0.81	มาก	4
3. สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อจัดการเรียนการสอน	3.96	0.87	มาก	5
4. สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนา สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.10	0.85	มาก	1
5. สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ใน สภาพใช้งานได้	4.06	0.88	มาก	2
รวม	4.04	0.70	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ
และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม
และรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษา
มีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาสถานศึกษามีการบำรุงรักษา
สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ และสถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็นตาม
หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านงบประมาณวิทยาลัย
การอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านงบประมาณ	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัดการ ที่เน้นผลิตผลลัพธ์ และการวัดผลการดำเนินงาน	3.93	0.68	มาก	5
2. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุน จากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก	3.98	0.76	มาก	4
3. สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณ ที่ชัดเจน	4.12	0.76	มาก	2
4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วม ในการบริหารงบประมาณ	4.11	0.78	มาก	3
5. สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหาร งบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้	4.13	0.75	มาก	1
รวม	4.05	0.60	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ใน
ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบ
และรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ สถานศึกษามีระบบการบริหาร
ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วม
ในการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร
วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่ทุกคน	4.19	0.70	มาก	4
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการศึกษา ที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน	4.16	0.69	มาก	5
3. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถ ในการบริหารงาน	4.22	0.71	มาก	3
4. ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรภายใน สถานศึกษา	4.23	0.76	มาก	2
5. ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสม กับสถานการณ์เป็นที่ยอมรับของบุคลากร	4.24	0.67	มาก	1
รวม	4.20	0.57	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อ
ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถ
ในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นที่ยอมรับของบุคลากร ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็น
ของบุคลากรภายในสถานศึกษา และผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ
วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	4.27	0.72	มาก	1
2. ผู้บริหารเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.72	มาก	2
3. ผู้บริหารมีการจัดประชุมปรึกษาหารือและร่วมกันวางแผนงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ	4.07	0.73	มาก	4
4. ผู้บริหารมีการศึกษาสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำแผนบริหารจัดการงานวิชาการ	4.08	0.74	มาก	3
5. ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานวิชาการของบุคลากรทุกฝ่าย	4.06	0.72	มาก	5
รวม	4.12	0.59	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีการศึกษาสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำแผนบริหารจัดการงานวิชาการ ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการพัฒนาครู
 ด้านงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านการพัฒนาครูด้านงานวิชาการ	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนดผู้ปฏิบัติงานวิชาการ	4.18	0.70	มาก	2
2. ผู้บริหารมีการส่งเสริมการศึกษาและอบรมทางการบริหาร งานวิชาการแก่บุคลากรในสถานศึกษา	4.13	0.67	มาก	5
3. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	4.15	0.66	มาก	4
4. ผู้บริหารสามารถพัฒนาศักยภาพของครูแต่ละคนมาใช้ในการ การปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.67	มาก	1
5. ผู้บริหารมีการประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา กับครูภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ต่อไป	4.17	0.66	มาก	3
รวม	4.16	0.54	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาครูด้านงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถพัฒนาศักยภาพของครูแต่ละคนมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนดผู้ปฏิบัติงานวิชาการ และผู้บริหารมีการประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมากับครูภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ
ในเรื่องหลักสูตรวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของสถานศึกษา	4.18	0.72	มาก	3
2. ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับ หลักสูตรและความต้องการของนักเรียน	4.20	0.72	มาก	1
3. มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร	4.19	0.75	มาก	2
4. ครูมีวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผล ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร	4.08	0.69	มาก	4
5. ครูใช้ความรู้ความสามารถจากการฝึกอบรมเรื่องหลักสูตร และการสอนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน	4.16	0.75	มาก	5
รวม	4.17	0.59	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตรวิทยาลัย
การอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่
ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน
มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และครูมีความรู้ความเข้าใจ
ในหลักสูตรของสถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.32	0.63	มาก	1
2. ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและยอมรับการเปลี่ยนแปลง	4.30	0.70	มาก	2
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.24	0.73	มาก	4
4. ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.25	0.70	มาก	3
5. ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและใช้วิธีการที่หลากหลาย	4.21	0.73	มาก	5
รวม	4.26	0.55	มาก	

จากตารางที่ 11 ปัจจัยด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและยอมรับการเปลี่ยนแปลง และครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านความร่วมมือระหว่างครู
วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านความร่วมมือระหว่างครู	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ครูร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนศิษย์	4.24	0.68	มาก	1
2. ครูช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางด้านงานวิชาการ	4.21	0.72	มาก	2
3. ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปประกอบ การตัดสินใจในการทำงาน	4.20	0.68	มาก	3
4. ครูมีการให้ความร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษา	4.20	0.69	มาก	4
5. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.19	0.70	มาก	5
รวม	4.20	0.57	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัจจัยด้านความร่วมมือระหว่างครูวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อ
ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูร่วมมือกันในการอบรม
สั่งสอนศิษย์ ครูช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางด้านงานวิชาการ และครูรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน
เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในการทำงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ
ครอบครัว วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ผู้ปกครองมีความคล่องตัวทางฐานะทางเศรษฐกิจ	4.21	8.43	มาก	1
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งเสริมให้การบริหาร งานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.11	0.80	มาก	2
3. ผู้ปกครองมีความพร้อมในการรับภาระค่าใช้จ่าย ทางการศึกษาของผู้เรียนตามความเหมาะสมและจำเป็น	4.05	0.81	มาก	5

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจรอบครัว	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
4. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.07	0.75	มาก	4
5. ผู้ปกครองพร้อมที่จะสนับสนุน ทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา	4.10	0.83	มาก	3
รวม	4.10	0.69	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจรอบครัว วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองมีความคล่องตัวทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ปกครองพร้อมที่จะสนับสนุน ทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.21	0.74	มาก	3
2. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษาแก่ชุมชน	4.16	0.70	มาก	4
3. มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ	4.24	0.71	มาก	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	$n = 215$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
4. สถานศึกษามีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน	4.23	0.75	มาก	2
5. การเปิดโอกาสให้สถานศึกษาใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.08	0.76	มาก	5
รวม	4.18	0.58	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ สถานศึกษามีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน และการส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	$n = 215$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน	4.12	0.77	มาก	4
2. ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา	4.07	0.70	มาก	5
3. ชุมชนให้ความร่วมมือ โดยการระดมทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.19	0.76	มาก	1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
4. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียน สามารถให้บริการได้ เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา	4.13	0.80	มาก	2
5. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยให้ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วม	4.12	0.76	มาก	3
รวม	4.13	0.60	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ชุมชนให้ความร่วมมือ โดยการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียน สามารถให้บริการได้ เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา และมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านงานแผนกวิชา	4.17	0.58	มาก	2
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	4.17	0.57	มาก	1
3. ด้านงานวัดผลและประเมินผล	4.12	0.60	มาก	3

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ	$n = 215$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
4. ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	4.08	0.62	มาก	6
5. ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี	4.12	0.61	มาก	4
6. ด้านงานสื่อการเรียนการสอน	4.10	0.64	มาก	5
รวม	4.13	0.52	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงานแผนกวิชา และด้านงานวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานแผนกวิชา

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานแผนกวิชา	$n = 215$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. แผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุม ดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.67	มาก	1
2. แผนการฝึกงาน การวัดผล การวิจัยในแผนกวิชาและ การประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา	4.21	0.74	มาก	2
3. การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของแผนกวิชา อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การรับรองและการประเมินคุณภาพ ภายนอก	4.12	0.72	มาก	5

ตารางที่ 17 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานแผนกวิชา	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
4. สนับสนุนการพัฒนาการสอน การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์	4.16	0.71	มาก	3
5. บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้สอดคล้อง กับหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้	4.13	0.70	มาก	4
รวม	4.17	0.58	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานแผนกวิชา
โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่
แผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุม ดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน
แผนการฝึกงาน การวัดผล การวิจัยในแผนกวิชา และการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา
และสนับสนุนการพัฒนาการสอน การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. หลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ของสังคมชุมชนและท้องถิ่น	4.14	0.67	มาก	3
2. หลักสูตรของสถานศึกษาได้รับความร่วมมือกับทุกคน กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเป็นอย่างดี	4.13	0.70	มาก	4

ตารางที่ 18 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
3. ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา	4.27	0.71	มาก	1
4. วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในรายวิชา	4.21	0.77	มาก	2
5. สถานศึกษานิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.13	0.71	มาก	5
รวม	4.17	0.57	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานพัฒนา
หลักสูตรการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ
และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การเรียนรู้ในรายวิชา และหลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สารสนเทศเกี่ยวกับ
สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานวัดผลและประเมินผล

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานวัดผลและประเมินผล	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษาจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด และการประเมินผลของสถานศึกษา	4.08	0.67	มาก	5
2. สถานศึกษามีการวัดและการประเมินผลที่เน้นการประเมิน ตามสภาพจริง	4.13	0.69	มาก	3

ตารางที่ 19 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานวัดผลและประเมินผล	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
3. ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพจริง	4.16	0.74	มาก	1
4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	4.14	0.77	มาก	2
5. กำกับ ดูแล การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ	4.12	0.73	มาก	4
รวม	4.12	0.60	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพจริง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และสถานศึกษามีการวัดและการประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การดำเนินงานห้องสมุดอย่างเหมาะสมและสะดวกแก่การใช้	4.04	0.75	มาก	5
2. วัสดุสารนิเทศทุกประเภททั้งในด้านประกอบหลักสูตร การสอนและความรู้ทั่วไปอย่างเพียงพอ	4.09	0.75	มาก	2

ตารางที่ 20 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
3. มีการจัดระบบบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นคว้าวัสดุสารนิเทศจากห้องสมุด	4.05	0.75	มาก	4
4. มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล	4.08	0.73	มาก	3
5. มีการปรับปรุงห้องสมุดได้มาตรฐานเชิงปริมาณและคุณภาพ	4.16	0.76	มาก	1
รวม	4.08	0.62	มาก	

จากตารางที่ 20 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการปรับปรุงห้องสมุดได้มาตรฐานเชิงปริมาณและคุณภาพ วัสดุสารนิเทศทุกประเภท ทั้งในด้านประกอบหลักสูตรการสอนและความรู้ทั่วไปอย่างเพียงพอ และมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. มีการชี้แจงให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเข้าใจถึงการศึกษา ระบบทวิภาคี	4.15	0.77	มาก	2
2. มีการประชาสัมพันธ์หลักการของระบบทวิภาคีแก่บุคลากร ในสถานประกอบการ	4.08	0.72	มาก	5
3. มีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ	4.08	0.70	มาก	4

ตารางที่ 21 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านงานอาชีพศึกษาและระบบทวิภาคี	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
4. การจัดหาสถานประกอบการที่รองรับนักศึกษาฝึกงาน มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา	4.12	0.72	มาก	3
5. ร่วมมือกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตามการวัดผล และประเมินผล ควบคุม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ	4.18	0.74	มาก	1
รวม	4.12	0.60	มาก	

จากตารางที่ 21 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานอาชีพศึกษา
และระบบทวิภาคี โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก
ได้แก่ ร่วมมือกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตาม การวัดผลและประเมินผล ควบคุม กำกับ
ดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ มีการชี้แจงให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเข้าใจถึงการศึกษาาระบบทวิภาคี
และมีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ
ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานสื่อการเรียนการสอน

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ งานสื่อการเรียนการสอน	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน การสอนและการบริหารงานวิชาการ	4.13	0.74	มาก	2
2. กระตุ้นให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของการเรียน การสอนอยู่เสมอ	4.10	0.77	มาก	3
3. อำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อการสอน อย่างทั่วถึง	4.17	0.79	มาก	1

ตารางที่ 22 (ต่อ)

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ งานสื่อการเรียนการสอน	<i>n</i> = 215		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
4. ครูผลิตสื่อและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	4.08	0.78	มาก	4
5. สถานศึกษาประเมินผลการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.07	0.79	มาก	5
รวม	4.10	0.64	มาก	

จากตารางที่ 22 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านงานสื่อการเรียน
การสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก
ได้แก่ อำนาจความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อการสอนอย่างทั่วถึง สถานศึกษาจัดหาสื่อ
และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ และกระตุ้นให้ผู้สอน
มองเห็นความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของ
สถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครอง
และชุมชน กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง
ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพ
การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปร	$X_{1,1}$	$X_{1,2}$	$X_{1,3}$	$X_{2,1}$	$X_{2,2}$	$X_{2,3}$	$X_{3,1}$	$X_{3,2}$	$X_{3,3}$	$X_{4,1}$	$X_{4,2}$	$X_{4,3}$	X
Y_1	.605**	.601**	.577**	.540**	.605**	.565**	.528**	.553**	.487**	.626**	.658**	.680**	.741**
Y_2	.583**	.670**	.634**	.603**	.511**	.636**	.527**	.583**	.533**	.692**	.663**	.727**	.732**
Y_3	.588**	.582**	.615**	.586**	.546**	.640**	.597**	.645**	.631**	.597**	.676**	.678**	.780**
Y_4	.610**	.631**	.654**	.551**	.575**	.597**	.557**	.572**	.483**	.641**	.582**	.719**	.757**
Y_5	.553**	.558**	.572**	.495**	.588**	.556**	.487**	.465**	.396**	.532**	.536**	.633**	.672**
Y_6	.558**	.601**	.616**	.453**	.578**	.567**	.520**	.491**	.415**	.615**	.550**	.664**	.700**
Y	.668**	.701**	.702**	.615**	.647**	.680**	.615**	.632**	.561**	.717**	.699**	.784**	.841**

** $p < .01$

จากตารางที่ 23 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างดีสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและ ($X_{4,3}$) ($r = 0.784$) มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง และปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในสูงและปานกลาง ดังนี้ ด้านสภาพเศรษฐกิจและครอบครัว ($X_{4,1}$) ($r = 0.717$) ด้านงบประมาณ ($X_{1,3}$) ($r = 0.702$) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา ($X_{1,2}$) ($r = 0.701$) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($X_{4,2}$) ($r = 0.699$) ด้านการพัฒนาครูด้านวิชาการ ($X_{2,3}$) ($r = 0.680$) ด้านอาคารสถานที่ ($X_{1,1}$) ($r = 0.668$) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ($X_{4,3}$) ($r = 0.647$) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($X_{3,2}$) ($r = 0.632$) ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร ($X_{3,1}$) ($r = 0.615$) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ($X_{2,1}$) ($r = 0.615$) และด้านความร่วมมือระหว่างครู ($X_{3,3}$) ($r = 0.561$) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้าน
เพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ตัวพยากรณ์	<i>Tolerance</i>	<i>VIF</i>
ด้านอาคารสถานที่ ($X_{1,1}$)	0.478	2.093
ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา ($X_{1,2}$)	0.270	3.700
ด้านงบประมาณ ($X_{1,3}$)	0.370	2.706
คุณลักษณะของผู้บริหาร ($X_{2,1}$)	05.30	1.886
ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ($X_{2,2}$)	0.433	2.309
การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ($X_{2,3}$)	0.471	2.124
ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร ($X_{3,1}$)	0.630	1.587
การจัดกระบวนการเรียนรู้ ($X_{3,2}$)	0.451	2.219
ความร่วมมือระหว่างครู ($X_{3,3}$)	0.521	1.919
สภาพเศรษฐกิจครอบครัว ($X_{4,1}$)	0.392	2.553
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($X_{4,2}$)	0.393	2.546
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ($X_{4,3}$)	0.325	3.075

จากตารางที่ 24 ตัวแปรพยากรณ์มีค่าเทอร์เลอเรนซ์ (*Tolerance*) อยู่ในช่วง 0.325-0.630 สูงกว่า 0.01 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวไม่สูงมากนัก โดยทั่วไปเกณฑ์ที่นิยมใช้ คือ ตัวแปรใดที่มีค่าเทอร์เลอเรนซ์ ต่ำกว่า .10 ถือว่าได้รับอิทธิพลจากชุดตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันเอง (Hair, 1995) ส่วนค่า *VIF* ที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 10 ซึ่งผลการทดสอบมีค่าตั้งแต่ 1.587-3.075 แสดงว่าเกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น สรุปได้ว่า ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นสามารถ
ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

ตารางที่ 25 ค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Regression	43.773	4	10.943	145.022**	.000
Residual	15.847	210	0.075		
total	59.620	214			

** $p < .01$

จากตารางที่ 25 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นแสดงว่าสามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการได้ จึงดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวพยากรณ์	<i>b</i>	<i>S.E.b</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
1. $X_{4,3}$	.273	.054	.315	5.092*	.000
2. $X_{2,3}$	.182	.051	.185	3.605*	.000
3. $X_{4,1}$	.176	.043	.231	4.103*	.000
4. $X_{3,1}$	.172	.040	.191	4.311*	.000
5. $X_{1,1}$	.111	.044	.127	2.499*	.013
ค่าคงที่ (a)	.348	.164		2.127	.035

$R = 0.857, R^2 = 0.734, S.E._{est} = 0.274, F = 6.630$

* $p < .05$

จากตารางที่ 26 พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ($X_{4,3}$) ด้านการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ ($X_{2,3}$) ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว ($X_{4,1}$) ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ($X_{3,1}$) ด้านอาคารสถานที่ ($X_{1,1}$) เข้าสมการถดถอยแล้ว จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับร้อยละ 85.70 ($R = 0.857$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 73.40 ($R^2 = 0.734$) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ($X_{4,3}$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ ($X_{2,3}$) ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว ($X_{4,1}$) ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ($X_{3,1}$) และด้านอาคารสถานที่ ($X_{1,1}$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.315, 0.185, 0.213, 0.191 และ 0.127 ตามลำดับ และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = 0.348 + 0.273 * (X_{4,3}) + 0.182 * (X_{2,3}) + 0.176 * (X_{4,1}) + 0.172 * (X_{3,1}) + 0.111 * (X_{1,1})$$

$$Z = 0.315 * (Z_{4,3}) + 0.185 * (Z_{2,3}) + 0.231 * (Z_{4,1}) + 0.191 * (Z_{3,1}) + 0.127 * (Z_{1,1})$$

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อใช้สนับสนุนข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยส่วนเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะใช้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาลดทอนข้อมูลตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse analysis) เพื่อสกัดข้อมูลและจำแนกข้อมูล (Typological analysis) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัยและตีความหรือสรุปความแบบอุปนัย (Analytic induction) ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังต่อไปนี้

1. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

1.1 ด้านสภาพแวดล้อม

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ ต้องอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต้องมีความพร้อมที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติได้จริง มีโรงอาหาร

ที่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และมีสถานที่ให้นักเรียนได้นั่งพักผ่อนทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

1.2 ด้านการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า การใช้วัสดุอุปกรณ์ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรการเรียนการสอน และการปฏิบัติงาน ต้องมีการวางแผนอย่างดี โดยประสานกันระหว่างฝ่ายแผนและแผนกวิชา ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยี มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ สถานศึกษาต้องมีวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เพียงพอ และพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และนักเรียนสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ได้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า งบประมาณมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้น ต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือโดยการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ การใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการบริหารงบประมาณ ต้องยึดหลักของความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนด้านการศึกษาไม่น้อยกว่าครูผู้สอน เพราะต้องเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างในการทำงาน ช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้า เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารต้องมีความรู้ มีความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจอยู่เสมอ

1.5 ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือ ต้องเข้าใจในด้านของหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล เข้าใจในด้านต่าง ๆ และบริหารสถานศึกษาโดยนำเอาความรู้ ความสามารถ และเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นให้ครูปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

1.6 ด้านการพัฒนาครู

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการศึกษาต่อและการไปศึกษาคุณอย่างเต็มที่

1.7 ด้านการเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของครู

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร เพราะต้องรู้จักวางแผนการสอน โดยมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการของหลักสูตรและการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตร และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

1.8 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ครูต้องออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการทำกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเท่าที่จะทำได้ เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนจะต้องมีบทบาทน้อยลง นักเรียนจะมีโอกาสได้พัฒนาทักษะความรู้ รู้จักวางแผนการทำงาน ทำงานเป็น รู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาได้ และมีการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.9 ด้านความร่วมมือระหว่างครูผู้สอน

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนนั้น ถือว่ามีความสำคัญมากต่อการบริหารงานวิชาการ นอกจากจะทำให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพแล้ว ยังช่วยให้ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องร่วมมือกันในการพัฒนาสถานศึกษา ช่วยเหลือกันในด้านวิชาการ เช่น การแนะนำการสอน แนะนำเอกสาร มีการนิเทศการเรียนการสอน โดยเพื่อนครูอย่างกัลยาณมิตร

1.10 ด้านสภาพเศรษฐกิจรอบครัว

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา จะพบปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียน ฐานะเศรษฐกิจรอบครัวนักเรียนบางคนไม่ดี นักเรียนจึงหางานทำระหว่างเรียน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

1.11 ด้านการส่งเสริมความรู้แก่ชุมชน

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า สถานศึกษามีสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและหน่วยงานภายนอก ส่งเสริมให้บุคลากรในวิทยาลัย มีการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอน มีการนำความรู้ออกไปสู่

ชุมชน บริการชุมชนทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ และมีการนำความรู้และประสบการณ์ในการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.12 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการศึกษา นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้มาให้ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

1.13 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการของชุมชน มุ่งเน้นผลงานทางวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการแบ่งโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีการติดตามงานอย่างใกล้ชิด บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงาน และมีการทำงานอย่างเป็นระบบ

1.14 ข้อเสนอแนะปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหาร โดยสรุปพบว่า ควรมีการสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาทางด้านอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญ เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการบริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed method research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีครูผู้สอน จำนวน 215 คน จากจำนวน 15 วิทยาลัยการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้เทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) และใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 60 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24-.90 และค่าความเชื่อมั่น .98 และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .44-.86 และค่าความเชื่อมั่น .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์สหสัมพันธ์และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อสร้างสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (Raw score) และสมการถดถอยแบบพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score) และการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 14 ข้อ โดย 12 ข้อแรกจะเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา 2) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ส่วนคำถามในข้อที่เหลือเป็นคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ตามลำดับ

1.1 ด้านอาคารสถานที่โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารมีความมั่นคง แข็งแรงอยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า ประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ ตามลำดับ

1.2 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ และสถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็นตามหลักสูตรของสถานศึกษา อย่างเพียงพอ ตามลำดับ

1.3 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

1.4 ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมและรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นที่ยอมรับของบุคลากร ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรภายในสถานศึกษา และผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ตามลำดับ

1.5 ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการ

อย่างสม่ำเสมอผู้บริหารมีการศึกษาสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำแผนบริหารจัดการงานวิชาการ ตามลำดับ

1.6 ด้านการพัฒนาครูด้านงานวิชาการ โดยรวมและรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถพัฒนาศักยภาพของครูแต่ละคน มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนด ผู้ปฏิบัติงานวิชาการ และผู้บริหารมีการประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมากับครูภายใน สถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป ตามลำดับ

1.7 ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับ เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของสถานศึกษา ตามลำดับ

1.8 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้เรียนและยอมรับการเปลี่ยนแปลง และครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ตามลำดับ

1.9 ด้านความร่วมมือระหว่างครู โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูร่วมมือกันในการอบรมตั้งสอนศิษย์ ครูช่วยเหลือ เกื้อกูลกันในทางด้านงานวิชาการ และครูรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปประกอบการ ตัดสินใจในการทำงาน ตามลำดับ

1.10 ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองมีความคล่องตัวทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ปกครองพร้อมที่จะสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา ตามลำดับ

1.11 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมและรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ สถานศึกษามีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน และการส่งเสริม ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

1.12 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ชุมชนให้ความร่วมมือ โดยการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนสามารถให้บริการได้ เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา และมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ตามลำดับ

2. คุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงานแผนกวิชา และด้านงานวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ

2.1 ด้านงานแผนกวิชา โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุม ดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน แผนการฝึกงาน การวัดผล การวิจัยในแผนกวิชา และการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา และสนับสนุนการพัฒนาการสอน การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ ตามลำดับ

2.2 ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในรายวิชา และหลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น ตามลำดับ

2.3 ด้านงานวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพจริง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และสถานศึกษามีการวัดและการประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง ตามลำดับ

2.4 ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการปรับปรุงห้องสมุดได้มาตรฐานเชิงปริมาณ และคุณภาพ วัสดุสารนิเทศทุกประเภททั้งในด้านประกอบหลักสูตรการสอนและความรู้ทั่วไปอย่างเพียงพอ และมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ มาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล ตามลำดับ

2.5 ด้านงานอาชีพศึกษาและระบบทวิภาคี โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ร่วมมือกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตาม การวัดผลและประเมินผล ควบคุม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ มีการชี้แจงให้ครูอาจารย์ ในสถานศึกษาเข้าใจถึงการศึกษาระบบทวิภาคี และมีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ตามลำดับ

2.6 ด้านงานสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อ การสอนอย่างทั่วถึง สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร งานวิชาการ และกระตุ้นให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ

3. วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับร้อยละ 85.70 ($R = 0.857$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 73.40 ($R^2 = 0.734$) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ($X_{4,3}$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ ($X_{2,3}$) ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว ($X_{4,1}$) ด้านความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ($X_{3,1}$) และด้านอาคารสถานที่ ($X_{1,1}$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.315, 0.185, 0.213, 0.191 และ 0.127 ตามลำดับ และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = 0.348 + 0.273 * (X_{4,3}) + 0.182 * (X_{2,3}) + 0.176 * (X_{4,1}) + 0.172 * (X_{3,1}) + 0.111 * (X_{1,1})$$

$$Z = 0.315 * (Z_{4,3}) + 0.185 * (Z_{2,3}) + 0.231 * (Z_{4,1}) + 0.191 * (Z_{3,1}) + 0.127 * (Z_{1,1})$$

4. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อใช้เป็นแนวทางเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า

4.1 ด้านสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ ต้องอำนวยความสะดวก ในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต้องมีความพร้อมที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติได้จริง มีโรงอาหารที่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และมีสถานที่ให้นักเรียนได้นั่งพักผ่อน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วย

สนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผน ที่วางไว้

4.2 ด้านการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา การใช้วัสดุอุปกรณ์ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานต้องมีการวางแผนอย่างดี โดยประสานกัน ระหว่างฝ่ายแผนและแผนกวิชา ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน อย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ สถานศึกษาต้องมีวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ทางการศึกษาที่เพียงพอ และพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพมากขึ้น และนักเรียนสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ได้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

4.3 ด้านการบริหารงบประมาณ งบประมาณมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องใช้งบประมาณ เป็นเครื่องมือโดยการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ การใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมี การวางแผนในการใช้และจัดสรรงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการบริหารงบประมาณ ต้องยึดหลักของความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารปัจจัยในการขับเคลื่อนด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า ครูผู้สอน เพราะต้องเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างในการทำงาน ช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้า เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารต้องมีความรู้ มีความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจอยู่เสมอ

4.5 ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือ ต้องเข้าใจในด้านของหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล เข้าใจในด้านต่าง ๆ และบริหารสถานศึกษา โดยนำเอาความรู้ ความสามารถ และเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้น ให้ครูปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

4.6 ด้านการพัฒนาครูผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการศึกษาต่อและการไปศึกษาดูงานอย่างเต็มที่

4.7 ด้านการเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของครูครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร เพราะต้องรู้จักวางแผนการสอน โดยมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการของ หลักสูตรและการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตร และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

4.8 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู ครูต้องออกแบบกระบวนการเรียน การสอนให้เอื้อต่อการทำกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในการทำกิจกรรม หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเท่าที่จะทำได้ เป็นการสอนที่เน้น

นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนจะต้องมีบทบาทน้อยลง นักเรียนจะมีโอกาสได้พัฒนาทักษะความรู้ รู้จักวางแผนการทำงาน ทำงานเป็นรู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาได้ และมีการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.9 ด้านความร่วมมือระหว่างครูผู้สอน ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนนั้นถือว่ามีความสำคัญมากต่อการบริหารงานวิชาการ นอกจากจะทำให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพแล้ว ยังช่วยให้ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องร่วมมือกันในการพัฒนาสถานศึกษา ช่วยเหลือกันในด้านวิชาการ เช่น การแนะนำการสอน แนะนำเอกสาร มีการนิเทศการเรียนการสอน โดยเพื่อนครูอย่างกัลยาณมิตร

4.10 ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา จะพบปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียน ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวนักเรียนบางคนไม่ดี นักเรียนจึงหางานทำระหว่างเรียน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

4.11 ด้านการส่งเสริมความรู้แก่ชุมชน สถานศึกษามีสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและหน่วยงานภายนอก ส่งเสริมให้บุคลากรในวิทยาลัยฯ มีการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอน มีการนำความรู้ออกไปสู่ชุมชน บริการชุมชนทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ และมีการนำความรู้และประสบการณ์ในการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.12 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้มาให้ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

4.13 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการของชุมชน มุ่งเน้นผลงานทางวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการแบ่งโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีการติดตามงานอย่างใกล้ชิด บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงาน และมีการทำงานอย่างเป็นระบบ

4.14 ข้อเสนอแนะปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ควรมีการสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาทางด้านอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญ เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการบริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร และมีการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัฒนา เส็งเรียบ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับรลักษ์ณ์ ชันธรุจิ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย พบว่า โรงเรียนรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาที่มีการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ชีร์ตม์ พลบุรี (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สุพรรณิการ์ บุญเกื้อ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี พบว่า คุณภาพการดำเนินงานวิชาการบริหารของโรงเรียนเอกชน ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีอาคารเรียนที่มีความมั่นคง แข็งแรง อยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ มีสิ่งอำนวยความสะดวก และใช้อาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด อย่างเหมาะสม และคุ้มค่า และมีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาและนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดการวางแผนการบริหารจัดการ

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สอดคล้องผลการวิจัยของพรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นตัวพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดีที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542) เห็นว่าการมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาจะประสบความสำเร็จนั้น โรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.2 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา บำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ และจำเป็นตามหลักสูตร ห้องสมุดมีการจัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ และแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ มีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณ และเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ จัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัดการที่เน้นผลิตผลสัมฤทธิ์และการวัดผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของนราลักษณ์ ชันธุระจี้ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนรางวัลพระราชทานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนรางวัลพระราชทาน คือ ด้านงบประมาณ

1.4 ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมและรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นที่ยอมรับของบุคลากร ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรภายในสถานศึกษา มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ แบบอย่างที่ดีแก่ทุกคนผู้ และมีวิสัยทัศน์ เป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาของสวัสดิ์ พานกลาง (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของธีรธรรม พลบุรี (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยรวมและรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารมีความรู้ในงานวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำแผนบริหารจัดการงานวิชาการ มีการจัดประชุมปรึกษาหารือและร่วมกันวางแผนงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ และนิเทศติดตามการปฏิบัติงานวิชาการของบุคลากรทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ Goodhart (1991) ได้ศึกษาลักษณะของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพ ด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิตทางการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ความสำเร็จของ โรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็นผู้นำในด้านการจัดองค์การของผู้บริหาร ความมีคุณธรรม จริยธรรมของครูปฏิบัติการสอน และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน

1.6 ด้านการพัฒนาครูด้านงานวิชาการ โดยรวมและรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารสามารถพัฒนาศักยภาพของครูแต่ละคนมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความชัดเจนในการกำหนดผู้ปฏิบัติงาน ประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมากับครูภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ผู้ส่งเสริมการศึกษาและอบรมทางการบริหารงานวิชาการแก่บุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของสมพงษ์ รมไทร (2547) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการ ด้านครูและผู้บริหารอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยแวดล้อมที่เหมาะสมในการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก ด้านผู้บริหารส่งเสริมการเป็นผู้นำในการทำงานของผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของเสกสิทธิ์ ปานนูน (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของสถานศึกษา นำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และใช้ความรู้ความสามารถจากการฝึกอบรมเรื่องหลักสูตรและการสอนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของนราลักษณ์ ชันธรุจิ (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2542-2545 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.8 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเพราะครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและยอมรับการเปลี่ยนแปลงประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาชนแดน สมบุตร (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและบาลี นักเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและบาลี สำนักเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านครูผู้สอนในเรื่องการมีคุณลักษณะความเป็นครูสอนที่ดี ประเด็นการมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่การจัดการเรียนการสอนและการมีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน และเรื่อง

การพัฒนาศักยภาพครูให้ปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผล ประเด็นการเปิดโอกาสให้ครูมีอิสระในการตัดสินใจเลือกใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านความร่วมมือระหว่างครูโดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเพราะครูมีการร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนศิษย์ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันทางด้านงานวิชาการ รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในการทำงาน มีการให้ความร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษา และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับการศึกษาของมณูญ พันธุ์หล่อ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปัจจัยด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของสมเกียรติ มาลา (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร พบว่า ด้านคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีส่งผลอยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีความคล่องตัวทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษามีความพร้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีความพร้อมในการรับภาระค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532) ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พบว่า นักเรียนในโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงมาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดี และโรงเรียนดีเด่นเป็นทางเลือกของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาที่ดี

1.11 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ มีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษาแก่ชุมชน และโอกาสให้สถานศึกษาใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการด้านวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาชนแดน สมบุตร (2549) ที่ได้สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน 95 ด้าน ผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านชุมชน โดยมีการให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน และสถานศึกษาอื่นด้านทรัพยากร และด้านกระบวนการ

1.12 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุมชนให้ความร่วมมือ โดยการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ที่สถานศึกษา สามารถให้บริการได้ เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของสมพงษ์ ร่มไทร (2547) พบว่า ปัจจัยแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในด้านชุมชน ประกอบด้วย ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้เสริมกิจกรรมการเรียนการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาสนใจด้านการศึกษาของโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของนราลักษณ์ ชันธรุจิ (2548) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนพระราชทานระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย

2. ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน คณะแผนกเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารวิชาการในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ได้เน้นจัดกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร และมีการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของนราลักษณ์ ชันธรุจิ (2544) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) การบริหารวิชาการต้องมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของสวัสดิ์ พานกลาง (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ระดับสภาพ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัด สกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านงานแผนกวิชา พบว่า สถานศึกษามีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนการสอน ควบคุม ดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีแผนการฝึกงาน การวัดผล การวิจัยในแผนกวิชา สนับสนุนการพัฒนาการสอน การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ มีการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของแผนกวิชาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การรับรองและการประเมินคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับการศึกษาของสมพงษ์ รัชดาธิกุล (2544) ได้ศึกษาการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ของนักเรียนนายสิบทหารบก ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน อันได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลการศึกษาและนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของปรีชวัลย์ ขุนสังข์ (2550) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลจังหวัด นนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ระดับการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลจังหวัด นนทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน วิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า สถานศึกษามีคุณภาพ การบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และหลักเกณฑ์ การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น และยังได้รับความร่วมมือกับทุกฝ่ายเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของแจ่มใส กรมรินทร์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการปฏิบัติตาม นโยบายและแผนกลยุทธ์การบริหารงาน และพัฒนาองค์การอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ได้ประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ สอดคล้องกับ Sheilc (1966) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หลักสูตร พบว่า การให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะส่งการเปลี่ยนแปลง กระบวนการจัดการศึกษาแบบพิเศษขึ้นมา โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารการศึกษา

เมื่อมีการร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาค ส่วนปัญหาการจัดการหลักสูตร การนำไปใช้ และการประเมินผลการนำไปใช้ ย่อมเกิดเป็นรูปธรรมและเป็นผลดีต่อผู้เรียนในที่สุด

2.3 ด้านงานวัดผลและประเมินผล พบว่า สถานศึกษามีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน ได้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย มีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และเน้นการประเมินตามสภาพจริง และสถานศึกษา ได้กำกับ ดูแล การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา และจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของกรมวิชาการ (2544 ก) ที่พบว่า การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการที่ผู้สอน ใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ถ้าหากการวัดผลและประเมินผลไม่ดีหรือไม่เป็นระบบ จะส่งต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการได้ ดังที่ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้สรุป การดำเนินงานวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่เป็นระบบไว้ว่า จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ในคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นอกจากนี้ การดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้เป็นงานที่ต้องอยู่บนพื้นฐานหลักวิชา และหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาต้องเปิดโอกาส ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งกำหนดให้กรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ

2.4 ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด พบว่า สถานศึกษามีคุณภาพการบริหารงาน วิชาการ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษามีการปรับปรุง ห้องสมุดให้ได้มาตรฐานเชิงปริมาณและคุณภาพ มีวัสดุสารนิเทศทุกประเภท ทั้งในด้านประกอบ หลักสูตรการสอนและความรู้ทั่วไปอย่างเพียงพอ มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นคว้า และมีการดำเนินงานห้องสมุด อย่างเหมาะสมและสะดวกแก่การเข้าใช้งาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุพจน์ อริยะจักร์ (2548) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดปากกห้อง สำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านการจัดห้องสมุดและการส่งเสริมการสอน อยู่ในระดับมาก เพราะ โรงเรียนสามารถพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด และสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียน และชุมชน มีการจัดหาหนังสือเพิ่มเติมอยู่เสมอ

2.5 ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี พบว่า สถานศึกษามีคุณภาพการบริหาร งานวิชาการ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษาได้ร่วมมือกับ

สถานประกอบการในการนิเทศติดตามการวัดผลและประเมินผล ควบคุม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ มีการชี้แจงให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเข้าใจถึงการศึกษาระบบทวิภาคี และวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ มีการประชาสัมพันธ์หลักการของระบบทวิภาคีแก่นุคลากรในสถานประกอบการ และจัดหาสถานประกอบการที่รองรับนักศึกษาฝึกงานมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของสอดคล้องกับปฤษฎกรณ์ แก่นเพชร (2540) กล่าวว่า ควรมีการประสานงานกันระหว่างบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมการศึกษา กับบุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมในด้านต่าง คือ ด้านการคัดเลือกคุณสมบัติผู้เรียน การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน การควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามข้อตกลง การประชุมวางแผนร่วมกัน และการประเมินการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับบุญเจือ ช่างต่อ (2540 อ้างถึงใน ปฤษฎกรณ์ แก่นเพชร, 2540) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ กำลังคนที่มีคุณภาพ

2.6 ด้านงานสื่อการเรียนการสอน พบว่า สถานศึกษาได้อำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อการสอนอย่างทั่วถึง และจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ มีการกระตุ้นให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน และมีการประเมินผลการใช้สื่อการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาระดับปริญญาโท สถาปิตานนท์ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์การถอดออกพหุคูณ และสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการได้ดีที่สุด จำนวน 5 ตัว ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ ด้านสภาพเศรษฐกิจรอบครัว ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ โดยมีรายละเอียดการอภิปรายรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน สามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้อาจเป็นผู้ปกครอง และชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ในการวางแผนบริหารจัดการศึกษา ให้ความร่วมมือสนับสนุนสถานศึกษา ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามขอบข่ายภาระงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรมการสอน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร การจัดหาแหล่งการเรียนรู้ จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษา ร่วมมือกันในการพัฒนาความต้องการ การวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมนั้นให้บรรลุผล เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา สถานศึกษาได้มีบริการวิชาการวิชาชีพแก่ชุมชน แล้วนำความรู้ที่ได้จากการบริการวิชาการและวิชาชีพกลับมาพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนของนักเรียนและการบริหารจัดการทางการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของวรวิทย์ เกตุบรรลุ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยแวดล้อมที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษาที่ 12 โดยสอบถามผู้บริหารและครูผู้สอน ได้ศึกษาปัจจัยแวดล้อม 5 ด้าน พบว่า ปัจจัยชุมชน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ จุไรรัตน์ เอิบกมล (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เป็นปัจจัยในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา

3.2 ด้านการพัฒนาครูด้านงานวิชาการ สามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและจัดการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นที่พึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง มีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา สถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพขึ้นอยู่กับการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตร และศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ และติดตาม ประเมินผลการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษา

ของธีรธรรม์ พลบุรี (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของพรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ดีที่สุดใน

3.3 ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว สามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนในระบบสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครองมีหน้าที่เตรียมความพร้อมให้ลูกเข้าสู่สังคมภายนอกได้อย่างมั่นใจ จัดบรรยากาศที่บ้านให้เกิดการเรียนรู้ ทุกเวลา ทุกสถานที่ ทำให้สังคมมีแหล่งการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมาย เพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้หรือสังคมแห่งปัญญาที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ปลูกฝังนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้เรียน ทำให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้นถือว่าผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้ปกครองมีความตระหนักและสนใจในการเรียนการสอนของบุตรหลานมากขึ้น โดยการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 58 (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของชูลี รุ่งพานิช (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3.4 ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร สามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เนื่องจากครูต้องมีการวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตร และความต้องการของนักเรียน มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของสถานศึกษา นำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และใช้ความรู้

ความสามารถจากการฝึกอบรมเรื่องหลักสูตรและการสอน มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความตระหนักและเห็นคุณค่าของคำว่า “ครู” ตามความหมายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2542) ให้ความหมายว่า ครู คือ บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาเด็กเรียน โดยรอบด้านทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคมในวิชาชีพครู จึงมีปรัชญาที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนหรือมุ่งหวังพัฒนาที่เกิดกับผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องมีการพัฒนาวิชาชีพของตน ให้สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายและแผนกลยุทธ์ของการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของเฉลิมพล มุลาลี (2547) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี ตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านครู

3.5 ด้านอาคารสถานที่ สามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบมั่นคงแข็งแรงในสภาพที่เหมาะสมเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ มีการใช้อาคารเรียนสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย และมีการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาล มุ่งพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องมาจาก มีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วยเพื่อที่จะให้ก่อประโยชน์สูงสุด รวมถึงสถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการเรียนการสอน มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการบำรุงรักษาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ โดยเฉพาะสังคมปัจจุบัน เป็นสังคมข่าวสาร และการเรียนรู้ไร้พรมแดน ดังนั้น ด้านสภาพทั่วไปจึงมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาและนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของเอมิกา โดน่า (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 พบว่า ด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

4. แนวทางเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจะพัฒนางานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ สถานศึกษาต้องมีทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา งานหลักของงานวิชาการการนั้นคือ การจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีมุมมองในการบริหารการทำงานเชิงกลยุทธ์ รู้จักการประมวลวิเคราะห์ ประเมินและตัดสินใจและยังต้องดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกด้าน ต้องมีวิสัยทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องปรับแนวคิดในการบริหารจัดการบูรณาการที่เน้นการแก้ปัญหาและดำเนินการพัฒนาที่ผสมผสานชัดเจน ทั้งเชิงนโยบายและภาคปฏิบัติ เน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพที่ได้วางไว้เป็นหลักสำคัญ บทบาทการนิเทศกำกับดูแลจะต้องชัดเจน ต้องมีความสามารถสูง ทั้งการกำกับดูแลช่วยเหลือ ชี้แนะ และให้การสนับสนุน ต้องรู้จักประสานงานและการดึงศักยภาพของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในงานและกิจการของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ต้องมีบทบาทเป็นผู้ริเริ่ม ชี้นำแนวทางความคิด และประสานความคิดที่ดีในการทำงานได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับบุคลากรและประสานสัมพันธ์กับบุคลากรทุกฝ่ายได้ด้วยดี เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรม ศึกษาต่อ เพื่อนำความรู้ที่ได้มานั้นมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ดูแลให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยวิธีการที่สุจริต ยุติธรรม โปร่งใส พร้อมต่อการตรวจสอบในการดำเนินงานทุกด้านสามารถสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่าย เพื่อมุ่งเป้าไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับอัมพร พึ่งเฟื่อง (2540) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย ผลการศึกษา พบว่าในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ได้มีการกำหนดเป้าหมายและมีการวางแผนอย่างชัดเจน มีความพร้อมในเรื่องหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามหลักสูตร มีความพร้อมสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในเรื่องวัสดุการเรียนการสอน ตลอดจนถึงการส่งเสริมการนำไปใช้ มีห้องสมุดเป็นสัดส่วนและได้รับการสนับสนุนการจัดหาหนังสืออย่างเพียงพอ มีกิจกรรมการนิเทศเพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้สอน รวมทั้งมีการวัดผล

ประเมินผล สอดคล้องกับจุดหมายและเนื้อหาของหลักสูตร สอดคล้องกับผลการศึกษาของทีสนาแจมมณี (2544) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน: การศึกษาพหุกรณี ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบ ปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้มี 9 ประการ ได้แก่ โรงเรียนมีผู้บริหารที่เห็นความสำคัญ และมุ่งเน้นการพัฒนางานวิชาการมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ สามารถแปลงความคิดสู่การปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน ผู้บริหารมียุทธวิธีการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ได้ผลที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของครู การให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา และการใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร ผู้บริหารมียุทธวิธีการบริหารจัดการปัจจัยเกื้อหนุนให้เอื้อต่อการพัฒนาแบบครบวงจร โรงเรียนมีครูที่มีเจตคติที่ดีต่อผู้บริหาร และครูมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดเพียงพอที่จะปฏิบัติได้ ครูมีการพัฒนาตนเอง พยายามเรียนรู้อยู่เสมอ ครูมีการเตรียมการสอน โดยนำความรู้มาใช้ ครูมีแนวคิดวิธีการที่ชัดเจนในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวและเปลี่ยนแปลง และผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาในด้านงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพิ่มระดับการปฏิบัติในประเด็นดังต่อไปนี้ ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา และด้านครูผู้สอนให้มากขึ้น
2. ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรพิจารณาปฏิบัติเพื่อเพิ่มระดับการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ด้านงานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี ให้มากขึ้น
3. ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะเพิ่มระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการโดยการเร่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยการบริหาร ดังต่อไปนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาครูด้านงานวิชาการ ด้านสภาพเศรษฐกิจรอบครัว ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร และด้านอาคารสถานที่ ซึ่ง 5 ปัจจัยดังกล่าวให้ทำการพัฒนาควบคู่กันเพราะจะร่วมกันส่งผลต่อการเพิ่มระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการได้

4. แนวทางเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรพิจารณาเพื่อเพิ่มระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการปฏิบัติที่มุ่งส่งเสริม ขับเคลื่อน สนับสนุนการเรียนรู้อย่างจริงจัง คำนึงถึงความต้องการจำเป็นของนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างแท้จริง และเน้นให้ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านอื่น ๆ ของวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ควรทำการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ปกรณ์ศิลป์ พรินต์ติ้ง.
- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหาร โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2544 ก). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2544 ข). *ศัพท์บัญญัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรมอาชีวศึกษา. (2534). *จิตวิทยาธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา. (2541). *แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ: แผนกการพิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *ชุดฝึกอบรมการปรับกระบวนทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กฤตย์ คำนวนไว. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2522). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. สงขลา: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ก่าจัด พูลชนพันธ์. (2543). *การศึกษาคำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษม สิริสัมพันธ์. (2525). *วันประถมศึกษาแห่งชาติ ปี 2525 ร่วมสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี*. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิชย์.

- โกศล ศรีทอง. (2543). *คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพของผู้บริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- แจ่มทอง ศิริแสงเลิศ. (2555). หน่วยที่ 6 การบริหารจัดการเรียนรู้. ใน *ประมวลชุดวิชาการจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- จักรกริช บุญเดช. (2547). *คู่มือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.*
- จุไรรัตน์ สุธรรง. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- จุไรรัตน์ เอิบกมล. (2544). *การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- แจ่มใส กรมรินทร์. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. ม.ป.ท.*
- นัตราภรณ์ สถาปิตานนท์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท.*
- เฉลิมพล มุลาดี. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคี ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ชนาธิป พรกุล. (2544). *แคตส์-รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชนิตา รักษ์พลเมือง. (2525). *การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). *ภาวะผู้นำในองค์การ. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.*
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2547). *การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.*
- ชวลี รุ่งพานิช. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*

- ดวงเพ็ญ ทுகิต. (2551). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ดารารวรรณ ศรีกาญจนา. (2548). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนชอยแอนแนกซ์ สังกัดสำนักงานสายไหม กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ทีศนา แคมมณี. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ชกร ใหม่เอี่ยม. (2545). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรวุฒิ บุญโยโสภณ. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2545). *ความเป็นครูไทย*. กรุงเทพฯ: ก.พลทิพย์ 1996.
- ธีรต์มภ์ พลบุรี. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นงเยาว์ สุคำภา. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์. (2554). *การงบประมาณ หลักทฤษฎี และแนววิเคราะห์เชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- นงลักษณ์ มีจรูญสม. (2546). *สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา*. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏพระนคร.
- นราภรณ์ คำหวาน. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษากำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- นราลักษณ์ ชันธุจี. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นิตยา แสนสุข. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. *การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม*, 3(1), 22-25.
- บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองนครนายก*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประคอง วรรณสุต. (2534). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา ฅ วันจันทร์. (2536). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการทำงานของครูประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- ปรีย์วัลย์ ชันสังข์. (2550). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารวิชาการ ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- ปฤษฎกรณ์ แก่นเพชร. (2540). *ศึกษารูปแบบในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กับ โรงงานอุตสาหกรรม ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ปัญญา แจ่มกั้วาล. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.*
- พงศ์พันธ์ แก้วหาวงศ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอหนองสองห้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. (2550). *การคลังรัฐบาลและการคลังท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โอเนเดียนสโตร์.*
- พรทิพย์ สระบงกช. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พระมหาชนแดน สมบุตร. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลีสำนักเรียนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.*
- พัฒนา เล็งเรียบ. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1.*
- ภิญโญ สาธร. (2516). *การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- มณูญ พันธุ์หล่อ. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.*
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2550). *หลักการท้าวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.*
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. (2536). *ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- รัตนศักดิ์ มณีรัตน์. (2540). *การบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิษฐ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*

- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *ประวัติการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- วรวิทย์ เกตุบรรณ. (2543). *ปัจจัยแวดล้อมที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- วันทนา เมืองจันทร์. (2543). *วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สยามมิตรการพิมพ์.
- วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลภา พรหมฤทธิ. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช*. การศึกษาอิสระสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). *การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมรังสฤษฎ์ 2 ตามการรับรู้ของครู*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิทย์ มงคลวิสุทธ์. (2542). *ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยากร เชียงกุล. (2547). *รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2547*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2548). *ผู้บริหารโรงเรียน: สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธ์.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). *การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สมเกียรติ มาลา. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร.*
- สมพงษ์ รัชดาธิกุล. (2544). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักเรียนนายสิบทหารบก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- สมพงษ์ ร่มไทร. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ราชภัฏธนบุรี.*
- สมศรี มธุรสสุวรรณ. (2541). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี. (2546). *การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.*
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- สมานจิตร สุครุฑทรัพย์. (2525). *วิเคราะห์นโยบายการศึกษาระดับประถมศึกษาหลัง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง. วารสารครุศาสตร์, 11, 46-57.*
- สละ กิ่งโพธิ์. (2548). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- สวัสดิ์ พานกลาง. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏสกลนคร.*

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *รายงานการสังเคราะห์แนวคิดและวิธีจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2532). *นิเทศภายในเชิงปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2546). *หลักการ ทฤษฎี และนโยบาย การปฏิรูปการอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). *ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2547). *ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ*. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2550). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *การศึกษาตัวแปรเพื่อกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการ พ.ศ. 2548-2551*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา* (พ.ศ. 2542-2551). กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุเทพ ทองประดิษฐ์. (2541). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาหลักการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพจน์ อริยะจักร์. (2548). *การพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดปากล่อง สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพรรณิการ์ บุญเกื้อ. (2551). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุพิชญา ชีระกุล. (2526). *การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สมุทรปราการ: ขนิษฐการพิมพ์.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2550). *บทบาทของสถานศึกษาต่อการพัฒนาจิตใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: เจริญผล.
- สุเมธ แสงนิ่มนวล. (2540 ก). *ข้อคิดนักบริหารจากประสบการณ์นักปกครอง*. กรุงเทพฯ: บุ๊คเบงก์.
- สุเมธ แสงนิ่มนวล. (2540 ข). *ทำอย่างไรจึงเป็นนักบริหารชั้นยอด*. กรุงเทพฯ: บุ๊คเบงก์.
- เสกสิทธิ์ ปานนูน. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- หวน พิณรุฬพันธ์. (2548). *การบริหารการศึกษา: นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี: พิณรุฬพันธ์การพิมพ์.
- อรอนงค์ เจริญยิ่ง. (2546). *ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา สุขารมย์ และอรพินท์ ชูชม. (2530). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปกติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- อารีลักษณ์ พงษ์โสภา. (2545). *กระบวนการงบประมาณที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ผลของการบริหารงบประมาณ: กรณีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เอมิกา โต้ง่า. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- Agthe, R. (2002). The elementary principals perception of their own and teachers role in curriculum decision marking. *Dissertation Abstracts International*, 24(3), 3076-3077.
- Bloom, B. (1976). *Human characteristics and school learning*. New York: McGraw-Hill.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). *Effective schools and effective teachers*. Boston: Allyn and Bacon.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Goodhart, W. H. (1991). The instrument and expressive characteristics of public secondary schools and effectiveness. *Dissertation Abstracts International*, 51(7), 2212-A.
- Hair, J. F. (1995). *Multivariate data analysis with readings* (4th ed.). NJ: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- McCarthy, W. (1971, August). The role of the secondary school principals in New Jersey. *Dissertation Abstracts International*, 32(2), 705-A.
- Sheilc, M. (1996). Curriculum and teacher the impact of the change process in special education. *Dissertation Abstracts International*, 6(6), 2314-4.
- Spirito, J. P. (2003). The institutional leadership behaviors of principals in middle school in California and the impact of implementation on academic achievement. *Dissertation Abstracts International*, 51(12), 3986-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1441

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

7 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงข้อมูวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสมฤทัย ล้อแก้วมณี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ธีระวณิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3486

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1167

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

22 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวสมฤทัย ล้อแก้วมณี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากท่านในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ อันึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3839-3486

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ว 1512

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

24 สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวสมฤทัย ล้อแก้วมณี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา อุทัยธรรมกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3839-3486

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ
และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. ใครขอความกรุณาจากท่านในฐานะที่เป็นครูผู้สอน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ในภาพรวม ผลการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้คุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวสมฤทัย ล้อแก้วมณี)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

5 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว มากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว มาก

3 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว ปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว น้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว น้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา							
ด้านอาคารสถานที่							
1.	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้						
2.	สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารมีความมั่นคง แข็งแรงอยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอและอยู่ใน สภาพใช้การได้						
3.	สถานศึกษามีการใช้อาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า						
4.	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกเช่น ไฟฟ้า ประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ						
5.	สถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่ หลากหลาย						
ด้านวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา							
6.	สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็น ตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
7.	สถานศึกษามีห้องสมุด ที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
8.	สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงเพื่อจัดการเรียนการสอน						
9.	สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษาหรือ มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา						
10.	สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยี ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้						
ด้านงบประมาณ							
11.	สถานศึกษาบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น การจัดการที่เน้นผลิตผลลัพธ์ และการวัดผล การดำเนินงาน						
12.	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอน เป็นอันดับแรก						
13.	สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับ งบประมาณที่ชัดเจน						
14.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรและชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ						
15.	สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้						
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา							
คุณลักษณะของผู้บริหาร							
16.	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่ทุกคน						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
17.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน						
18.	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน						
19.	ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรภายในสถานศึกษา						
20.	ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นที่ยอมรับของบุคลากร						
ความเป็นผู้นำทางวิชาการ							
21.	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย						
22.	ผู้บริหารเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ						
23.	ผู้บริหารมีการจัดประชุมปรึกษาหารือและร่วมกันวางแผนงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ						
24.	ผู้บริหารมีการศึกษาสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำแผนบริหารจัดการงานวิชาการ						
25.	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานวิชาการของบุคลากรทุกฝ่าย						
การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ							
26.	ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนดผู้ปฏิบัติงานวิชาการ						
27.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการศึกษาและอบรมทางการบริหารงานวิชาการแก่บุคลากรในสถานศึกษา						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
28.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู						
29.	ผู้บริหารสามารถพัฒนาศักยภาพของครูแต่ละคนมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
30.	ผู้บริหารมีการประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมากับครูภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป						
ปัจจัยด้านครูผู้สอน							
ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร							
31.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของสถานศึกษา						
32.	ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน						
33.	มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร						
34.	ครูมีวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร						
35.	ครูใช้ความรู้ความสามารถจากการฝึกอบรมเรื่องหลักสูตรและการสอนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน						
การจัดกระบวนการเรียนรู้							
36.	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
37.	ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและยอมรับการเปลี่ยนแปลง						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
38.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล						
39.	ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน						
40.	ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและใช้ วิธีการที่หลากหลาย						
ความร่วมมือระหว่างครู							
41.	ครูร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนศิษย์						
42.	ครูช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางด้านงานวิชาการ						
43.	ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพื่อนำ ไปประกอบการตัดสินใจในการทำงาน						
44.	ครูมีการให้ความร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษา						
45.	ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน						
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน							
สภาพเศรษฐกิจครอบครัว							
46.	ผู้ปกครองมีความคล่องตัวทางด้านฐานะ ทางเศรษฐกิจ						
47.	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งเสริมให้ การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ						
48.	ผู้ปกครองมีความพร้อมในการรับภาระค่าใช้จ่าย ทางการศึกษาของผู้เรียนตามความเหมาะสม และจำเป็น						
49.	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะส่งเสริมและ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
50.	ผู้ปกครองพร้อมที่จะสนับสนุน ทรัพยากร ทางการศึกษาแก่สถานศึกษา						
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน							
51.	การส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัด การศึกษาของสถานศึกษา						
52.	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษา ของสถานศึกษาแก่ชุมชน						
53.	มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยน บุคลากรทางวิชาการ						
54.	สถานศึกษามีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน						
55.	การเปิดโอกาสให้สถานศึกษาใกล้เคียงได้เข้ามาใช้ บริการด้านวิชาการของสถานศึกษา						
สภาพเศรษฐกิจรอบครัว							
56.	การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา ท้องถิ่น มาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการ เรียนการสอน						
57.	ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการจัด การศึกษา						
58.	ชุมชนให้ความร่วมมือ โดยการระดมทรัพยากร ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
59.	เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียน สามารถให้บริการได้ เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา						
60.	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม						

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

5 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด

4 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ มาก

3 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ปานกลาง

2 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ น้อย

1 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการ น้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
งานแผนกวิชา							
1.	การส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
2.	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษาแก่ชุมชน						
3.	มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ						
4.	สถานศึกษามีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน						
5.	การเปิดโอกาสให้สถานศึกษาใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการด้านวิชาการของสถานศึกษา						
งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน							
6.	หลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น						
7.	หลักสูตรของสถานศึกษาได้รับความร่วมมือกับทุกคน กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเป็นอย่างดี						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
8.	ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนในสถานศึกษา ได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และ หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการ จัดการศึกษา						
9.	วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ใน รายวิชา						
10.	สถานศึกษานิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
งานวัดผลและประเมินผล							
11.	สถานศึกษาจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดและการประเมินผลของสถานศึกษา						
12.	สถานศึกษามีการวัดและการประเมินผลที่เน้น การประเมินตามสภาพจริง						
13.	ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล ที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพจริง						
14.	ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบ มาตรฐาน						
15.	กำกับ ดูแล การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ						
งานวิทยบริการและห้องสมุด							
16.	การดำเนินงานห้องสมุดอย่างเหมาะสมและสะดวก แก่การใช้						
17.	วัสดุสารนิเทศทุกประเภททั้งในด้านประกอบ หลักสูตรการสอนและความรู้ทั่วไปอย่างเพียงพอ						
18.	มีการจัดระบบบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ ในการค้นคว้าวัสดุสารนิเทศจากห้องสมุด						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
19.	มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล						
20.	มีการปรับปรุงห้องสมุดได้มาตรฐานเชิงปริมาณ และคุณภาพ						
งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน							
21.	มีการชี้แจงให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเข้าใจถึง การศึกษาระบบทวิภาคี						
22.	มีการประชาสัมพันธ์หลักการของระบบทวิภาคี แก่บุคลากรในสถานประกอบการ						
23.	มีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ						
24.	การจัดหาสถานประกอบการที่รองรับนักศึกษา ฝึกงานมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา						
25.	ร่วมมือกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตาม การวัดผลและประเมินผล ควบคุม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ						
งานสื่อการเรียนการสอน							
26.	สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจั ดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ						
27.	กระตุ้นให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของสื่อ การเรียนการสอนอยู่เสมอ						
28.	อำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อ การสอนอย่างทั่วถึง						
29.	ครูผลิตสื่อและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียน การสอน						
30.	สถานศึกษาประเมินผลการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา									
ด้านอาคารสถานที่									
1.	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารมีความมั่นคง แข็งแรงอยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	สถานศึกษามีการใช้อาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า ประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.	สถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา									
6.	สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7.	สถานศึกษามีห้องสมุด ที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
8.	สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9.	สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10.	สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านงบประมาณ									
11.	สถานศึกษาบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัดการที่เน้นผลิตผลลัพธ์ และการวัดผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12.	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13.	สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
14.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15.	สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบ และรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา									
คุณลักษณะของผู้บริหาร									
16.	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างแก่ทุกคน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
17.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ความเป็นผู้นำทางวิชาการ									
21.	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารมีการจัดประชุมปรึกษาหารือและร่วมกันวางแผนงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารมีการศึกษาสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำแผนบริหารจัดการงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานวิชาการของบุคลากรทุกฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ									
26.	ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนดผู้ปฏิบัติงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการศึกษาและอบรมทางการบริหารงานวิชาการแก่บุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสามารถพัฒนาศักยภาพของครูแต่ละคนมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารมีการประชุมอภิปรายผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมากับครูภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ปัจจัยด้านครูผู้สอน									
ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตร									
31.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
33.	มีการจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
34.	ครูมีวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
35.	ครูใช้ความรู้ความสามารถจากการฝึกอบรมเรื่องหลักสูตรและการสอนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
การจัดกระบวนการเรียนรู้									
36.	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
37.	ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และยอมรับการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
38.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
39.	ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
40.	ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้วิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ความร่วมมือระหว่างครู									
41.	ครูร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนศิษย์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
42.	ครูช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางด้านงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
43.	ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
44.	ครูมีการให้ความร่วมมือกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
45.	ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน									
สภาพเศรษฐกิจครอบครัว									
46.	ผู้ปกครองมีความคล่องตัวทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
47.	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
48.	ผู้ปกครองมีความพร้อมในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้เรียนตามความเหมาะสมและจำเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
49.	ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
50.	ผู้ปกครองพร้อมที่จะสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน									
51.	การส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
52.	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษาแก่ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
53.	มีการร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
54.	สถานศึกษามีการบริการงานวิชาการแก่ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
55.	การเปิดโอกาสให้สถานศึกษาใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน									
56.	การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ทรง ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
57.	ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
58.	ชุมชนให้ความร่วมมือ โดยการระดม ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัด การเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
59.	เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการ ต่าง ๆ ที่โรงเรียน สามารถให้บริการได้ เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด สนามกีฬา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
60.	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย
สารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
งานแผนกวิชา									
1.	แผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.	แผนการฝึกงาน การวัดผล การวิจัยในแผนกวิชา และการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.	การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของแผนกวิชาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การรับรองและการประเมินคุณภาพภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.	สนับสนุนการพัฒนาการสอน การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.	บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน									
6.	หลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของสังคมชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
7.	หลักสูตรของสถานศึกษาได้รับความร่วมมือกับทุกคน กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8.	ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
9.	วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10.	สถานศึกษานิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
งานวัดผลและประเมินผล									
11.	สถานศึกษาจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12.	สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน มีการวัดและการประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13.	ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
14.	ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
15.	กำกับ ดูแล การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
งานวิทยบริการและห้องสมุด									
16.	การดำเนินงานห้องสมุดอย่างเหมาะสมและสะดวกแก่การเข้าใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17.	วัสดุสารนิเทศทุกประเภททั้งในด้านประกอบหลักสูตรการสอนและความรู้ทั่วไปอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	มีการจัดระบบบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นคว้าวัสดุสารนิเทศจากห้องสมุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
19.	มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ มาเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20.	มีการปรับปรุงห้องสมุดได้มาตรฐานเชิงปริมาณและคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
งานอาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี									
21.	มีการชี้แจงให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเข้าใจถึงการศึกษาระบบทวิภาคี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22.	มีการประชาสัมพันธ์หลักการของระบบทวิภาคีแก่บุคลากรในสถานประกอบการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	มีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
24.	การจัดหาสถานประกอบการที่รองรับนักศึกษาฝึกงานมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
25.	ร่วมมือกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตาม การวัดผล และประเมินผล ควบคุม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
งานสื่อการเรียนการสอน									
26.	สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
27.	กระตุ้นให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28.	อำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการผลิตสื่อการสอนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29.	ครูผลิตสื่อและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
30.	สถานศึกษาประเมินผลการใช้สื่อการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพ
และวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. แบบสัมภาษณ์นี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
 - ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
4. โปรดตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อและทุกตอนให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ข้อมูลของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การตอบคำถามครั้งนี้ไม่มีผลกระทบใด ๆ กับท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

(นางสาวสมฤทัย ล้อแก้วมณี)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วัน/ เดือน/ ปี ที่สัมภาษณ์.....

จำนวนเวลาที่ใช้สัมภาษณ์.....ชั่วโมง.....นาที.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ระดับการศึกษา.....
3. ตำแหน่ง
4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน จำนวน.....ปี
5. ชื่อสถานศึกษา.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

1. สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาควรมีการสนับสนุน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี
ทางการศึกษาอย่างไรที่จะส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการบริหารงบประมาณส่งผลอย่างไรต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าผู้บริหารควรมีคุณลักษณะอย่างไรในการบริหารงานวิชาการให้ได้คุณภาพ

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของครูผู้สอน ส่งผลอย่างไรต่อคุณภาพ
การบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

.....

8. การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา
ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

9. ท่านคิดว่าความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
 ในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวผู้ปกครองนักศึกษาส่งผลต่อคุณภาพ
 การบริหารงานวิชาการหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

11. สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

12. ท่านคิดว่าผู้ปกครองและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

13. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประเภท
อาชีวศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

14. นอกจากข้อความดังกล่าวข้างต้น ท่านคิดว่ามีปัจจัยอื่น ๆ อะไรบ้างที่ส่งผลต่อ
คุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.86	21.	.47	41.	.60
2.	.66	22.	.66	42.	.73
3.	.69	23.	.24	43.	.55
4.	.71	24.	.39	44.	.61
5.	.63	25.	.68	45.	.71
6.	.55	26.	.60	46.	.63
7.	.69	27.	.60	47.	.76
8.	.80	28.	.65	48.	.66
9.	.87	29.	.57	49.	.71
10.	.80	30.	.62	50.	.79
11.	.43	31.	.79	51.	.66
12.	.71	32.	.82	52.	.66
13.	.72	33.	.76	53.	.49
14.	.77	34.	.55	54.	.65
15.	.52	35.	.69	55.	.78
16.	.55	36.	.43	56.	.63
17.	.62	37.	.72	57.	.58
18.	.72	38.	.69	58.	.78
19.	.79	39.	.68	59.	.81
20.	.74	40.	.64	60.	.90

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยการบริหารงานวิชาการ = .98

ตารางที่ 28 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพ
การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียง
สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.82	16.	.52
2.	.77	17.	.54
3.	.73	18.	.66
4.	.69	19.	.78
5.	.66	20.	.52
6.	.69	21.	.63
7.	.80	22.	.61
8.	.81	23.	.48
9.	.79	24.	.59
10.	.61	25.	.62
11.	.61	26.	.44
12.	.56	27.	.78
13.	.86	28.	.84
14.	.78	29.	.72
15.	.71	30.	.68

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณภาพการบริหารงานวิชาการ =.97

ภาคผนวก ง
ผลการสัมภาษณ์

ผลการสัมภาษณ์

ข้อที่ 1 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ควรเป็นอย่างไร

คนที่ 1 สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ คือต้องมีอาคารสถานที่ ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน

คนที่ 2 สภาพแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอน เพราะช่วยเพิ่มบรรยากาศให้เด็กนักเรียนอยากเรียนรู้

คนที่ 3 สภาพแวดล้อมที่สำคัญนั้นต้องประกอบด้วย มีอาคารประกอบ อาคารปฏิบัติการเพียงพอ พร้อมต่อการที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทอาชีวศึกษา ดังนั้นการเรียนการสอนต้องเน้นลงมือปฏิบัติ

คนที่ 4 สภาพแวดล้อมต้องเอื้อต่อการจัดการเรียน ต้องอาคารที่พร้อม มีสนามกีฬาให้นักเรียนได้พักผ่อนโดยการเล่นกีฬา เพื่อเป็นการลดอาการตึงเครียดจากการจัดการเรียนการสอน

คนที่ 5 การจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้นต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนจะได้มีประสิทธิภาพ

ข้อที่ 2 สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาควรมีการสนับสนุน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างไรที่จะส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

คนที่ 1 วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา ถือว่ามีความจำเป็นอย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาต้องมีความทันสมัย

คนที่ 2 สถานศึกษามีการสนับสนุน ด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มที่

คนที่ 3 ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ต้องมีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อเป็นการดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ

คนที่ 4 สถานศึกษาต้องมี วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เพียงพอ และพร้อมที่จะจัดการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คนที่ 5 การใช้วัสดุอุปกรณ์ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรการเรียนการสอน และการปฏิบัติงาน ต้องมีการวางแผนอย่างดี โดยประสานกันระหว่างฝ่ายแผนและแผนกวิชา ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์

ข้อที่ 3 ท่านคิดว่าการบริหารงบประมาณส่งผลอย่างไรต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา

คนที่ 1 งบประมาณ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดการเรียน การสอน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือโดยการจัดสรร ทรัพยากรต่าง ๆ

คนที่ 2 การใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการวางแผนในการใช้ และจัดสรรงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คนที่ 3 การบริหารงบประมาณ ต้องยึดหลักของความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

คนที่ 4 สถานศึกษาจะดำเนินงานต่าง ๆ ก็ต้องใช้งบประมาณเป็นตัวสำคัญ อยากให้ รัฐบาลมีการสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาให้มากกว่านี้

คนที่ 5 งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการดำเนินงาน ต้องมีโครงการต่าง ๆ เพื่อจะได้จัดสรรงบประมาณให้คุ้มค่าและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ

ข้อที่ 4 ท่านคิดว่าผู้บริหารควรมีคุณลักษณะอย่างไรในการบริหารงานวิชาการให้ได้คุณภาพ

คนที่ 1 ผู้บริหารเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนด้านการศึกษาไม่น้อยกว่าครูผู้สอน เพราะต้องเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน

คนที่ 2 ผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างในการทำงาน ช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้า

คนที่ 3 ผู้บริหารที่คืบหน้าต้องเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารต้องมีความรู้ มีความเข้าใจ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจอยู่เสมอ

คนที่ 4 มีความรับผิดชอบต่อส่วนร่วม เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ สามารถ สอนงานผู้ได้บังคับบัญชาได้

คนที่ 5 ผู้บริหารต้องมีบุคลิกภาพที่ดีมีความเหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม และความยุติธรรม มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงาน มีความเป็นผู้นำ

ข้อที่ 5 ท่านคิดว่าผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างไร

คนที่ 1 ผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือต้องเข้าใจในด้านของหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล เข้าใจในด้านต่าง ๆ

คนที่ 2 บริหารสถานศึกษาโดยนำเอาความรู้ ความสามารถ และเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้ ในการบริหารสถานศึกษา

คนที่ 3 มีการกระตุ้นให้ครูปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด

คนที่ 4 เป็นผู้มิวิสัยทัศน์กว้างไกล พัฒนางานด้านงานวิชาการอย่างเป็นระบบ

คนที่ 5 มีความรอบรู้ขอบข่ายงานวิชาการอย่างชัดเจน เพราะจะได้วางแผนในการพัฒนา งานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อที่ 6 ท่านคิดว่าผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการอย่างไร

คนที่ 1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการศึกษาต่อและการไปศึกษาดูงานอย่างเต็มที่

คนที่ 2 ต้องส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรม เพื่อนำความรู้ที่ได้กลับมาพัฒนา สถานศึกษา

คนที่ 3 ครูควรได้รับการอบรมให้ตรงกลับสาขาวิชาของตัวเองเพื่อนำความรู้ที่ได้ มาถ่ายทอดไปถึงนักเรียน

คนที่ 4 ควรส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานหรือเข้ารับการอบรมต่าง ๆ

คนที่ 5 ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาครูทางด้านงานวิชาการ เพราะเป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

ข้อที่ 7 ท่านคิดว่าความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของครูผู้สอน ส่งผลอย่างไรต่อคุณภาพการบริหาร งานวิชาการ

คนที่ 1 ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร เพราะต้องรู้จักวางแผนการสอน โดยมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการของหลักสูตรและการสอน

คนที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตร และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

คนที่ 3 หลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญอย่างมาก ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนของครู ครูจึงจำเป็นต้องเข้าใจในหลักสูตรเสียก่อน

คนที่ 4 ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร

คนที่ 5 ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรก่อนที่จะจัดการเรียนการสอน

ข้อที่ 8 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาควรมีลักษณะอย่างไร

คนที่ 1 ครูต้องออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการทำกิจกรรม ประกอบการเรียนรู้

คนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเท่าที่จะทำได้ เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

คนที่ 3 ผู้สอนจะต้องมีบทบาทน้อยลง นักเรียนจะมีโอกาสได้พัฒนาทักษะความรู้ รู้จักวางแผนการทำงาน ทำงานเป็น รู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาได้ และมีการทำงานร่วมกับผู้อื่น

คนที่ 4 ต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล

คนที่ 5 นักเรียนเป็นศูนย์กลางครูคอยชี้แนะ นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

ข้อที่ 9 ท่านคิดว่าความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร

คนที่ 1 ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนนั้น ถือว่ามีความสำคัญมากต่อการบริหารงานวิชาการ

คนที่ 2 ถ้าครูมีความร่วมมือกันนั้นจะทำให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพแล้ว ยังช่วยให้ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คนที่ 3 ครูต้องร่วมมือกันในการพัฒนาสถานศึกษา ช่วยเหลือกันในด้านวิชาการ

คนที่ 4 ครูต้องแนะนำการสอน แนะนำเอกสาร มีการนิเทศการเรียนการสอน โดยเพื่อนครูอย่างกัลยาณมิตร

คนที่ 5 ความร่วมมือของครูนั้นถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมาก เพราะการที่จำดำเนินงานอะไรก็แล้วแต่ให้ประสบความสำเร็จนั้นบุคคลในองค์กรนั้นต้องมีความร่วมมือกัน

ข้อที่ 10 ท่านคิดว่าสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวผู้ปกครองนักศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการหรือไม่ อย่างไร

คนที่ 1 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา จะพบปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียน

คนที่ 2 สถานะเศรษฐกิจครอบครัวนักเรียนบางคนไม่ดี นักเรียนจึงหางานทำระหว่างเรียน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

คนที่ 3 พบว่าสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ส่วนใหญ่ไม่ค่อยดีนัก

คนที่ 4 นักเรียนส่วนใหญ่ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว

คนที่ 5 มีการฝึกงาน เพื่อให้ นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

ข้อที่ 11 สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนอย่างไร

คนที่ 1 สถานศึกษามีสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

คนที่ 2 เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและหน่วยงานภายนอก ส่งเสริมให้บุคลากร

ในวิทยาลัย มีการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอน

คนที่ 3 มีการนำความรู้ออกไปสู่ชุมชน บริการชุมชนทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ

คนที่ 4 มีการนำความรู้และประสบการณ์ในการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คนที่ 5 สถานศึกษามีนโยบาย นำความรู้บริการแก่ชุมชน เช่น งานฝีมือต่าง ๆ และงานช่างยนต์

ข้อที่ 12 ท่านคิดว่าผู้ประกอบการและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

คนที่ 1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการศึกษา นับเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษา

คนที่ 2 ต้องจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

คนที่ 3 มีการเชิญผู้ประกอบการที่มีความรู้มาให้ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

คนที่ 4 ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

คนที่ 5 ในการจัดการศึกษา หรือจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้ปกครองชุมชนถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับชุมชน มีการทำหลักสูตรท้องถิ่น และนำความรู้ที่ได้นั้นกลับไปพัฒนาชุมชน

**ข้อที่ 13 ท่านมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประเภท
อาชีวศึกษาอย่างไร**

คนที่ 1 สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการ
ของชุมชน มุ่งเน้นผลงานทางวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา

คนที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีการแบ่งโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากร
ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน

คนที่ 3 มีการติดตามงานอย่างใกล้ชิด บุคลากรมีการช่วยเหลือกันในการทำงาน
และมีการทำงานอย่างเป็นระบบ

คนที่ 4 ควบคุมการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการส่งเสริมพัฒนาครู
อย่างต่อเนื่อง

คนที่ 5 ต้องรู้จักจัดการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนปฏิบัติงานประจำปี
และมีโครงการที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน

**ข้อที่ 14 นอกจากข้อคำถามดังกล่าวข้างต้น ท่านคิดว่ามีปัจจัยอื่น ๆ อะไรบ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา**

ควรมีการสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาทางด้านอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญ
เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการบริหารสถานศึกษา
ให้มากขึ้น